

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

MANAGEMENT SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AS PERCEIVED BY TEACHERS
UNDER THE OFFICE OF CHIANG RAI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION AREA 4

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

July 2019

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ของ ศรินทิพย์ ณะวดี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ศรินทิพย์ ธนะวดี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา
คำสำคัญ	ทักษะการบริหาร

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้านการปฏิบัติงาน และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะด้านการบริหารเวลา ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พิจารณาจากความถี่สูงสุดในรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผู้บริหารควรนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิดเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอและผู้บริหารควรจะนำความรู้ใหม่ ๆ จากภายนอกองค์กรมาพัฒนาต่อยอดความคิด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์นอกเวลาทำงานภายในหน่วยงานเพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรี ด้านความคิดรวบยอด ได้แก่ ผู้บริหารควรบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเป็นหลัก และผู้บริหารควรกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาให้ชัดเจน ด้านวินิจฉัย ได้แก่ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้ชัดเจน ด้านการสื่อสาร ได้แก่ อยากให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารของสถานศึกษา

ด้านการตัดสินใจ ได้แก่ ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างฉับไวและเด็ดขาด ด้านการบริหารเวลา ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานตรงตามเวลาที่กำหนด และด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการสอนของครูผู้สอน

Title: MANAGEMENT SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AS PERCEIVED BY TEACHERS UNDER THE OFFICE OF CHIANG RAI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION AREA 4

Author: Sarinthip Thanawadee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Namfon Gunma

Keyword Management skills

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate 1) study the management skills of school administrators as perceived by teachers Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4. 2) to compare opinions of the management skills of school administrators as perceived by teachers Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4 classified by gender, age, education, work experience, workplace size and school type. 3) study the suggest of the development of management skills of school administrators Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4. The respondents used in this study were 413 school teachers Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4. The study instruments were questionnaire with 5 rating scale and open-ended questions. The statistical treatment used frequencies, percentage, mean, standard deviation.

The research findings were as follow:

1. The management skills of school administrators as perceived by teachers Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4 revealed that the overall aspects and each aspects were at the "high" level and which can be put in the order from high to low as human relations skills, thinking skills, decisions skills, communication skills, diagnostic skills, practice skills, technology and innovation skills, and time management skills.

2. The comparison opinions of the management skills of school administrators as perceived by teachers Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4 classified by gender, age, education, work experience, workplace size and school type are not different.

3. The suggest of the development of management skills of school administrators Under the Office of Chiang Rai Provincial Primary Education Area 4 by considering of the highest item frequency, practice skills was suggested that the administrators should bring knowledge to develop the idea to find a new practice and bring new knowledge from outside the organization developing the idea, human relations skills was suggested that the administrators should organize activities, socialize outside of work time within the organization to establish relations, thinking skills was suggested that the administrators should manage by objectives of the school as the principal and determine the purpose of the study is clear, diagnostic skills was suggested that educational policy should be defined clearly, communication skills was suggested that the teachers want to build mutual

understanding among co-worker about the information of the school, decisions skills was suggested that the administrators should fix the problem quickly and decisively, time management skills was suggested that the administrators should encourage teachers to work at the scheduled time, and technology and innovation skills was suggested that the administrators should supply the media and technology sufficient to promote the teaching of teachers.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สามารถสำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอพระขอบคุณเป็นอย่างสูง คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้กรุณาช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นางพรนารถ เดชโกชน์ ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ่นกอง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความถูกต้อง ได้ให้คำแนะนำแก้ไขตรวจสอบเครื่องมือและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่า

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ชำราชากรครูผู้สอนในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณคณะครูโรงเรียนบ้านด้อมเหนือ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่ได้ให้กำลังใจมาตลอดจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยดี

ครินทิพย์ ณะวดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดการบริหารสถานศึกษา.....	17
ทักษะการบริหารสถานศึกษา.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42

การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	45
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....	47
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน.....	58
บทที่ 5 บทสรุป	75
สรุปผลการศึกษา.....	76
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	100
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม	101
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach).....	108
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	113
ประวัติผู้วิจัย	122

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ข้อมูลจำนวนสถานศึกษา อำเภอเทิง (จำแนกตามขนาดโรงเรียน).....	11
ตาราง 2 ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	39
ตาราง 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
ตาราง 4 แสดงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม.....	48
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน.....	48
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	49
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความคิดรวบยอด.....	51
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการวินิจฉัย.....	52
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการสื่อสาร.....	54
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการตัดสินใจ.....	55

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการบริหารเวลา	56
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	57
ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ	58
ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามอายุ	59
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา	60
ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยจำแนกตามระดับ การศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน	62
ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	62
ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน	64
ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยจำแนกตามระดับ การศึกษา และตามขนาดโรงเรียน ด้านการปฏิบัติงาน	65
ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยจำแนกตามระดับ การศึกษา และตามขนาดโรงเรียน ด้านการวินิจฉัย	66

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตาม ประเภทโรงเรียน.....	66
ตาราง 22 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	68
ตาราง 23 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	69
ตาราง 24 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความคิดรวบยอด	70
ตาราง 25 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการวินิจฉัย.....	71
ตาราง 26 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการสื่อสาร	72
ตาราง 27 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการตัดสินใจ.....	72
ตาราง 28 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการบริหารเวลา.....	73
ตาราง 29 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม.....	74

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา.....	23
ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้กำหนดบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับนโยบายในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไว้อย่างชัดเจน จำเป็นต้องใช้กระบวนการปฏิรูปทางการศึกษาเข้ามาดำเนินการเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเจตนารมณ์ พ.ศ. 2557 ปีแห่งการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน (2558 – 2569) ในข้อเสนอ และ Roadmap การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ เจตนารมณ์ หลักการ เป้าหมาย กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ข้อเสนอการปฏิรูปในระยะเร่งด่วน และกลไกการขับเคลื่อนและสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุผลและต่อเนื่องยั่งยืน มีสาระสำคัญที่ควรมีเป้าหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลงผู้เรียนให้ดีขึ้นใน 3 ด้าน คือ มีความรู้ ความใฝ่รู้ มีทักษะเท่าทันชีวิตและโลกของงาน และเป็นคนดี มีคุณธรรม จัดการศึกษาตอบสนองการพัฒนาประเทศ มุ่งสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพระดับสากล รวมถึงการลดค่าใช้จ่ายในการบริหารลง สามารถทุ่มทรัพยากรในระดับที่เพียงพอ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

กระทรวงศึกษาธิการของนิวซีแลนด์ (New Zealand Ministry of Education, 2013; อ้างอิงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2556, หน้า 70 – 75) กล่าวถึง โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่กล่าวถึงเรื่องของ คุณภาพ (qualities) ความรู้ (knowledge) และทักษะ (skills) ของผู้นำทางการศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านการปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สืบค้นและสนับสนุนการใช้ ICT และ e – learning พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้และสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ และพัฒนาคนให้เป็นผู้นำ เพราะวิวัฒนาการของโลกก้าวหน้ามาเป็นลำดับ กิจกรรมต่าง ๆ ทุกด้านเจริญขึ้นกว่าเดิมอย่างมาก ย่อมต้องการ การบริหารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือให้งานดำเนินไปได้ถูกต้องและมีระเบียบแบบแผนที่ดี การบริหารที่ดีนั้นจำต้องอาศัยหัวหน้างานที่มีความเป็นผู้นำที่ดี และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก

ผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักสร้างวิสัยทัศน์ จะต้องมีบทบาทตามภารกิจ และพฤติกรรมในการบริหาร รวมถึงสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาในอนาคต และจะต้องมุ่งมั่นผลักดันทุกวิถีทางที่จะให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง เหตุที่เป็นดังนี้เพราะยุคนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุควิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิธีการจัดการ สมัยใหม่ ผู้บริหารยุคใหม่ต้องรู้จักนำแนวคิดใหม่ ๆ ทางการบริหารการศึกษาไปใช้ในการ บริหาร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับโลกในยุคไอที และวิสัยทัศน์ความเป็น ผู้นำของผู้บริหารควรประกอบด้วย “มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม นำความรู้สู่สากล ก้าวทันเทคโนโลยี ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง บริหารงานอย่างมืออาชีพ โดยให้ ชุมชนมีส่วนร่วม”

ผู้บริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะผู้บริหาร ควรเป็นผู้นำวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) จึงต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร เป็นอย่างดี ต้องรู้จักสะสมความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มั่นึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องมองการณ์ไกลสามารถวางแผนระยะยาว (Long-term planning) สามารถแก้ไขปัญหา ได้อย่างชาญฉลาด เปลี่ยนวิกฤตสู่โอกาสได้อย่างเหมาะสม และที่สำคัญสามารถวางแผน กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและอยู่รอดปลอดภัย สามารถต้านทาน วิกฤตการณ์ที่มากกระทบได้อย่างมั่นคง (สมชาย เทพแสง, 2553, หน้า 11) สอดคล้องกับ การนิยามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาของจิตมา วรณศรี (2557, หน้า 149) ที่ได้ระบุถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติตนและปฏิบัติงานบทบาทผู้นำ บทบาท ผู้ประสานงาน บทบาทนักแก้ปัญหา บทบาทนักพัฒนาระบบ บทบาทนักวิชาการศึกษา บทบาท สร้างทีมงาน บทบาทพัฒนาทรัพยากรบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษจะต้องมีทักษะ การบริหาร มีความรู้ ความสามารถเข้าใจในหลักการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีขอบข่ายและภารกิจที่สำคัญ มีการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร ที่สามารถขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สร้างและจุดประกายให้การดำเนินการเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพขององค์กร (Calwell, 2000, p.130)

จากผลงานวิจัยและการประเมินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ในการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา) พบว่า คะแนนรวมด้าน ผลการปฏิบัติงาน คะแนนรวมด้านความประพฤติในการรักษาวินัย คะแนนรวมด้านคุณธรรม จริยธรรม และคะแนนรวมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ จากคะแนนเต็ม 500 คะแนน ผู้บริหาร

สถานศึกษา ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้คะแนนจากการสรุปผลการประเมินร้อยละ 60 - 79 ถือว่าได้ระดับปานกลาง (การประเมินตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ตามระเบียบที่ประกาศไว้ พ.ศ. 2547; สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2560) และได้รับข้อเสนอแนะจาก การประเมิน เช่น ผู้บริหารกล่าวการบริหารการศึกษารูปแบบใหม่, ไม่สามารถจูงใจให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมมือกันปฏิบัติงาน ผู้บริหารไม่สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ และการจัดระเบียบและวางแผนงาน สอดคล้องกับอภิชัย พันธเสน และคณะ (2558 หน้า 11) ที่ได้สังเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาของไทย ของโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา และในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีนักเรียนน้อย ผู้บริหารมักไม่มีความเป็น ผู้นำทางวิชาการไม่สนใจปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย หรือไม่ส่งเสริมการพัฒนาด้านวิชาการ รวมถึงผู้บริหารมักไม่ปรากฏตัวในโรงเรียน เพราะมักอ้างว่าจะต้องออกไปข้างนอกเพื่อวิ่งเต้น หาทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุนโรงเรียนอยู่เสมอ เพื่อให้เพียงพอกับความขาดแคลน ที่สถานศึกษาเผชิญ เนื่องจากโรงเรียนมีนักเรียนน้อย เงินสนับสนุนต่อหัวที่รัฐจัดสรรให้จึงมีน้อย ไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการ และมักมีความขัดแย้งภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะการบริหารงานไม่สมบูรณ์ การบริหารจัดการยังขาดทักษะ การบริหารขาดหลักการ แนวคิด การตัดสินใจ การมองภาพรวมขององค์กร หรือสถานศึกษา ขาดประสบการณ์ในการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และ ขาดความต่อเนื่องใน การบริหารจัดการและขอบข่ายของงานให้ชัดเจนถูกต้อง การมอบหมายอำนาจหน้าที่ ตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชาที่ไม่เหมาะสม รวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับ ผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ได้ อีกทั้งยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการดำเนิ การบริหาร เมื่อผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การดำเนินงานของ สถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักบริหารที่มีภาวะผู้นำ ทางการศึกษาขั้นสูงซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นนักบริหารมืออาชีพที่สามารถ ขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างและจุดประกาย ให้การดำเนินการเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพสูงสุด ตามศักยภาพขององค์กรที่ใช้ หล่อเลี้ยงให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก (Calwell, 2000, p.23; อ่างอิงใน ภัทร ธรรมคุณ, 2554 หน้า 36) ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารของ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561 หน้า 33) ได้สรุปไว้ว่าผู้บริหารการจัดการองค์กรเพื่อนำไปสู่ ความสำเร็จที่ตั้งไว้ ผู้บริหารควรมีเพราะความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติงาน ทักษะด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการวินิจฉัย ทักษะด้าน

การสื่อสาร ทักษะด้านการตัดสินใจ และทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งทักษะทั้ง 8 ประการนี้ ถูกใช้อย่างผสมผสานในแต่ละวันของการทำงาน และสอดคล้องกับวิโรจน์ สารรัตนะ (2556 หน้า 70) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำ สถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ของตนเองตามโมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่ กล่าวถึงเรื่องของคุณภาพ (qualities) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills)

การจัดการศึกษาโรงเรียนในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใน ปี พ.ศ. 2561 มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา 38 โรงเรียน มีข้าราชการครู พนักงานราชการครูอัตราจ้าง จำนวน 243 คน มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 15 โรงเรียน มีข้าราชการ ครูพนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง จำนวน 232 คน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของ ครูผู้สอนในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทั้ง 53 โรงเรียน โดยได้นำทักษะที่สำคัญของการบริหารเพื่อให้การดำเนินการบริหารได้ผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้ง 8 ด้าน ตามแนวคิดของ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561 หน้า 30 – 31) ซึ่งได้แก่ 1) ทักษะด้านการปฏิบัติงาน 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้าน ความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา 8) ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใด โดยศึกษาเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียนและประเภทโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อยู่ในระดับใด

2. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงาน มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียนต่างกัน ประเภทโรงเรียนต่างกัน จะมีทัศนะต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยให้จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

สมมติฐานของการวิจัย

1. เพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน
2. อายุต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน
3. ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน
4. ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน
5. ครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน
6. ประเภทโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใน 8 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะด้านการปฏิบัติงาน 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา 8) ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 475 คน จาก 53 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 214 คน โดยเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970 : 607) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 214 คน และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 อายุ
- 3.1.3 ระดับการศึกษา
- 3.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 3.1.5 ขนาดของโรงเรียน
- 3.1.6 ประเภทโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มี 8 ทักษะ ได้แก่

- 3.2.1 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน
- 3.2.2 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 3.2.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด
- 3.2.4 ทักษะด้านการวินิจฉัย
- 3.2.5 ทักษะด้านการสื่อสาร
- 3.2.6 ทักษะด้านการตัดสินใจ
- 3.2.7 ทักษะด้านการบริหารเวลา
- 3.2.8 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะด้านการบริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการ บริหารงานที่แสดงออกให้เห็นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills) หมายถึง การแสดงออกถึง ความสามารถ ในการใช้ความรู้ความชำนาญเพื่อการทำงานที่เฉพาะเจาะจงให้สำเร็จลุล่วงได้ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

สำหรับผู้บริหารระดับสูง ทักษะความสามารถเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของงานที่ปฏิบัติ สามารถนำความรู้มาพัฒนาความคิดและตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงานได้

1.2 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารถึงความสามารถในการสื่อสาร และจูงใจกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การ สามารถประสานงาน ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์การได้เป็นอย่างดี มีระดับทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน และสามารถขับเคลื่อนองค์การไปสู่ความสำเร็จได้

1.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์การ ว่าแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกส่งผลกระทบต่อองค์การอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบริหารองค์การได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills) หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการวินิจฉัยหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นการตอบสนองที่เป็นไปได้ที่เหมาะสมที่สุดต่อสถานการณ์ และวิเคราะห์ปัญหาในองค์การโดยการศึกษารายละเอียดและพัฒนาแนวทางสำหรับการแก้ปัญหา

1.5 ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills) หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสารแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศต่อผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศจากบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills) หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการมีทักษะในการตัดสินใจที่ดี มีทักษะการระบุถึงปัญหาหรือโอกาสและเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างประโยชน์

1.7 ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills) หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการลำดับความสำคัญของงานและมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดเรื่องของความสำคัญและความเร่งด่วนในการทำงานแต่ละเรื่องเพื่อที่จะทราบว่าเรื่องใดควรทำก่อนและเรื่องใดควรทำทีหลัง สามารถสร้างสมดุลได้ทั้งเรื่องงาน เรื่องส่วนตัว และครอบครัวได้เป็นอย่างดี

1.8 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills) หมายถึง การนำความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรกลไก และเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เพื่อมุ่งหวังให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ผู้ศึกษา ตามจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ในที่นี้หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

3. ทักษะของครู หมายถึง การที่ครูมองเห็นตามความเป็นจริงว่าผู้บริหารได้ใช้ทักษะ การบริหารนั้นมากน้อยเพียงใด

4. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

5. อายุ หมายถึง อายุจริงของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่ตอบแบบสอบถาม โดยนับอายุ เต็มปีปฏิทินจนถึง พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นปีที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น

5.1 อายุระหว่าง 24 – 30 ปี

5.2 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี

5.3 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี

5.4 อายุระหว่าง 51 – 60 ปี

6. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับปริญญาตรี 2) ปริญญาโท 3) ปริญญาเอก

7. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

7.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี

7.2 5 – 10 ปี หมายถึง ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 5 – 10 ปี

7.3 11 – 15 ปี หมายถึง ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 11-15 ปี

7.4 มากกว่า 15 ปี หมายถึง ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปี

8. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2561 จำแนกเป็น

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียน ที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 – 600 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 601 – 1500 คน ขึ้นไป

9. ประเภทโรงเรียน หมายถึง ความแตกต่างในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

9.1 โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนในระดับ ก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 มีจำนวนทั้งสิ้น 38 โรงเรียน

9.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับ นักเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีจำนวนทั้งสิ้น 15 โรงเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. เป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
 - 1.1 สถานที่ตั้งและสภาพทั่วไป
 - 1.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย
 - 1.3 โรงเรียนระดับประถมศึกษา
 - 1.4 โรงเรียนขยายโอกาส
2. แนวคิดการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ทักษะการบริหารสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการบริหาร
 - 3.2 คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.3 ภาวะผู้นำสถานศึกษา
 - 3.4 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อมูลสภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

1. สถานที่ตั้งและสภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 5 อำเภอ คือ อำเภอเทิง อำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเชียงของ และอำเภอเวียงแก่น มีพื้นที่ทั้งหมด 2,927.90 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย และอำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองเชียงราย และอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาในภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลจำนวนสถานศึกษา อำเภอเทิง (จำแนกตามขนาดโรงเรียน)

จำแนกตามขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
ขนาดเล็ก	1	ศรีสว่าง
	2	บ้านจิวใหม่
	3	บ้านจิวป่าไผ่ (ราษฎร์นุกูล)
	4	บ้านด้อมเหนือ
	5	บ้านห้วยด้อม (ด้อมใต้ตระการคุณ)
	6	บ้านซอนซุง
	7	บ้านเชียงเคี่ยน (คณาราชราษฎร์บำรุง)
	8	บ้านสันซุม (สหราษฎร์บำรุง)
	9	บ้านก้อ
	10	บ้านขุนห้วยไคร้
	11	เพียงหลวง 16 สาขาบ้านขุนต้า
	12	เพียงหลวง 16 สาขาบ้านร่มฟ้าไทย
	13	เพียงหลวง 16 สาขาบ้านพิทักษ์ไทย

ตาราง 1 (ต่อ)

จำแนกตามขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
	14	เพียงหลวง 16 สาขาบ้านร่มโพธิ์ทอง
	15	เพียงหลวง 16 สาขาบ้านเล่าตาขาว
	16	อนุบาลตำบลเต่า(ไค้สามัคคี)
	17	บ้านต้นเขืองใจไค้สามัคคี
	18	บ้านปางค่า
	19	บ้านดอนดินแดง
	20	บ้านปล้องตลาด
	21	จำไฮบ้านเหล่า
	22	บ้านปล้องใต้
	23	บ้านปล้องล้าน
	24	บ้านแม่ลอยไร่
	25	บ้านเกียงใต้
	26	บ้านใหม่
	27	บ้านทุ่งไผ่
	28	บ้านป่าตึงงาม
	29	บ้านป่ารวก
	30	บ้านสันทรายมูล
	31	บ้านหนองบัว
	32	บ้านสันป่าบง
	33	บ้านเอียน(สหราษฎร์บำรุง)
	34	บ้านดอนแยง
	35	บ้านป่าจี้
	36	บ้านท่าข้าม
	37	บ้านดอนไชย
	38	บ้านม่อนป่ายาง
ขนาดกลาง	1	สักระยะเชียงใหม่วิทยาคม
	2	บ้านตีนเป็ด

ตาราง 1 (ต่อ)

จำแนกตามขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน
	3	บ้านเกียง(ศุภราชบุรีวิทยา)
	4	บ้านร่องแซ่
	5	บ้านห้วยไคร้
	6	ศรีดอนไชยวิทยา
	7	สันทรายงามวิทยา
	8	บ้านบุญนาค
	9	หนองแรดวิทยา
	10	เพียงหลวง 16
	11	บ้านรักแผ่นดิน
	12	วัดพระเกิดคงคาราม
	13	บ้านแผ่นดินทอง
	14	บ้านราษฎร์ภักดี
ขนาดใหญ่	1	บ้านเวียงเทิง(เทิงทำนุประชา)
รวมทั้งสิ้น	53	โรงเรียน

ที่มา: ข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ ดำเนินการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2560 ภายใต้อำนาจ วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และเป้าหมาย ดังนี้

2.1 คำขวัญ

“คุณภาพนำชัย เน้นให้โอกาส ฉลาดพัฒนา เพิ่มคุณค่าประสิทธิภาพ”

2.2 วัตถุประสงค์

“ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ โปร่งใส มีส่วนร่วม สุขภาพอ่อนน้อม”

2.3 วิสัยทัศน์

“มุ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

2.4 พันธกิจ

2.4.1 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

2.4.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.4.3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

2.4.4 จัดบริการการศึกษาเพื่อเสริมสร้างโอกาส และความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.4.5 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.4.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ

2.5 ค่านิยม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กำหนดค่านิยมให้เขตพื้นที่เป็น SMART AREA โดยมีรายละเอียด ดังนี้

S : Student ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

M : Modern มีความทันสมัย

A : Attitude มีทัศนคติที่ดี

R : Results มุ่งผลสัมฤทธิ์

T : Teamwork การทำงานเป็นทีม

A : Accountability ความรับผิดชอบ

R : Report การรายงานผล

E : Environment การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

A : Activeness ความกระตือรือร้น

2.6 เป้าหมาย/เป้าประสงค์

2.6.1 ประชากรก่อนวัยเรียนมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีวินัย

2.6.2 ประชากรวัยเรียนมีคุณภาพ และมีคุณธรรมตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.6.3 ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค

2.6.4 ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.6.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพและศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

2.6.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

2.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จหลัก

2.7.1 ร้อยละของประชากรก่อนวัยเรียนมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย

2.7.2 ร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติ

เพิ่มขึ้น

2.7.3 ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม

2.7.4 ร้อยละของประชากรวัยเรียนที่เข้าเรียนและจบการศึกษาภาคบังคับ

2.7.5 ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพและศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

2.7.6 ร้อยละของสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

2.7.7 จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.8 ยุทธศาสตร์

2.8.1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

2.8.2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.8.3 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.8.4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.8.5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.8.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. โรงเรียนระดับประถมศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, หน้า 191) ได้กล่าวถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษาว่า ประถมศึกษาเป็นลำดับการศึกษาขั้นที่ 2 ถัดจากการศึกษาปฐมวัย และแบ่งเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 3 เรียกว่าประถมศึกษาตอนต้น (มักเรียกโดย

ย่อว่า ป.ต้น) และช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 เรียกว่า ประถมศึกษาตอนปลาย(มักเรียกโดยย่อว่า ป.ปลาย)

3.1 ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษามุ่งวางรากฐานเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ มีคุณธรรม ทั้งเพื่อการมีชีวิตที่มีคุณภาพและเพื่อการศึกษาต่อ โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

3.1.1 เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน

3.1.2 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต

3.1.3 เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติโดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้

สรุปได้ว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา คือ การศึกษามุ่งวางรากฐานเพื่อให้เด็กได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน ให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 3 และช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6

4. โรงเรียนขยายโอกาส

กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมสามัญศึกษา ได้เริ่มโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขึ้น โดยโครงการเกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2533 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอน ในระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในขณะนั้น ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่สามารถเดินทางไปศึกษาต่อในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการเปิดโอกาสหรือขยายโอกาสให้เยาวชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลได้มีพื้นฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ในการดำเนินการดังกล่าวใช้อาคารสถานที่และบุคลากรของ

โรงเรียนประถมศึกษา จากการดำเนินของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 จนถึงปีการศึกษา 2544 มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั่วประเทศเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 6,663 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2554 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั่วประเทศ มีจำนวนถึง 7,083 โรงเรียน

สรุปได้ว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

แนวคิดการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

คณะกรรมการกลุ่มผลิตและบริหารชุดวิชาหลักการทฤษฎีการบริหารและการบริหารสถานศึกษา เพื่อความเป็นเลิศ (2554, หน้า 52 – 53) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึงความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน 5 ประการ ดังนี้

1.1 แรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงการดูแลและส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ คุณภาพและความทั่วถึงของบริการทางการศึกษา

1.2 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1.3 ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ได้แก่ อำนาจการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

1.4 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1.5 บุคลากรภายในสถานศึกษา

ฉัตรภูภา พวงธรรม (2553, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2555, หน้า 31) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติ

สรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นการร่วมมือทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ

2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา

สมชาย เทพแสง (2553, หน้า 11) ให้ทัศนะว่า ผู้บริหารควรเป็นผู้นำวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) สำหรับผู้บริหาร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จึงต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารเป็นอย่างดี ต้องรู้จักสะสมความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มั่นใจในคุณค่าหาความรู้ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องมองการณ์ไกลสามารถวางแผนระยะยาว (Long-term planning) สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างชาญฉลาด เปลี่ยนวิกฤตสู่โอกาสได้อย่างเหมาะสมและที่สำคัญ สามารถวางแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงองค์กรให้เจริญก้าวหน้า และอยู่รอดปลอดภัย สามารถต้านทานวิกฤตการณ์ที่มากกระทบได้อย่างมั่นคง ผู้นำวิสัยทัศน์ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ผู้นำต้องกำหนดวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน และสามารถกระจายวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรอื่นเพื่อให้เกิดการยอมรับ
2. ผู้นำสามารถกำหนดเป้าหมายร่วมกับบุคลากรได้อย่างชัดเจน
3. ผู้นำร่วมกับบุคลากรกำหนดพันธกิจร่วมกันเพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงาน
4. ผู้นำร่วมกับบุคลากรกำหนดยุทธศาสตร์ที่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็น

สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2555, หน้า 36) กล่าวว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นควรยึดหลักปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. เก่งงาน ผู้นำต้องเป็นบุคคลที่ทำงานเก่ง มีการเรียนรู้และพัฒนาการทำงานของตนเองตลอดเวลา อีกทั้งต้องผ่านประสบการณ์ในการทำงานมานาน ซึ่งการเป็นผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่สามารถสอนงานลูกน้องได้เมื่อลูกน้องเกิดปัญหาในการทำงาน
2. เก่งคน เนื่องจากการทำงานของผู้นำต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลโดยเฉพาะผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น จำเป็นต้องใช้ศิลปะในการทำงานร่วมกัน ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นนักสื่อสารที่ดี รู้จักวางตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้
3. เก่งคิด งานของผู้นำจำเป็นต้องใช้ความคิดโดยเฉพาะงานของผู้บริหารระดับสูง ยิ่งมีความจำเป็นต้องใช้ความคิดมากยิ่งขึ้น ผู้นำต้องคิดเรื่องการพัฒนางานอยู่เสมอ และเมื่อเกิดปัญหาจะต้องใช้ความคิดในการแก้ไขปัญหา นั่น ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี
4. เก่งดำเนินชีวิต ผู้นำบาง คนมีความสามารถในการบริหารที่เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด แต่ขาดทักษะในการดำเนินชีวิตก็อาจ ทำให้อายุขัยของตนเองสั้นลงได้เหมือนกัน ดังนั้นทักษะในการดำเนินชีวิตจึงมีความสำคัญพอ ๆ กับทักษะในการทำงาน การเป็นผู้นำที่ดีควรแบ่งเวลาสำหรับดูแลสุขภาพร่างกายสำหรับออกงานสังคม การดูแลครอบครัวและแบ่งเวลาการพักผ่อน นั่งสมาธิ เพื่อผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการสะสมของการทำงาน

ธีระ รุญเจริญ (ม.ป.ป.) บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การบริหารงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ ซึ่งบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

1. เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. เป็นผู้นำในการบริหาร ยึดแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
3. เป็นผู้นำด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
4. เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการ
5. เป็นผู้ประสานความร่วมมือกับชุมชน
6. เป็นผู้นำในการบริหารงานแบบประชาธิปไตย โดยร่วมกันทำงานเป็นทีม และส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
7. เป็นผู้นำในการจัดการศึกษา เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในการสร้างสรรค์
8. เป็นผู้นำในการบริหารคุณภาพ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ลงมือทำ และรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
9. เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
10. เป็นผู้นำในการจัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จิตติมา วรธนศรี (2557, หน้า 149) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติตนและปฏิบัติงานใน 7 บทบาท ดังนี้

1. บทบาทผู้นำ
2. บทบาทผู้ประสานงาน
3. บทบาทนักแก้ปัญหา
4. บทบาทนักพัฒนาระบบ
5. บทบาทนักวิชาการศึกษา
6. บทบาทสร้างทีมงาน
7. บทบาทพัฒนาทรัพยากรบุคคล

Colwell (2000, p.23; อ้างอิงใน ภัทร ธรรมคุณ. 2554 หน้า 36) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักบริหารที่มีภาวะผู้นำทางการศึกษาชั้นสูงซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นนักบริหารมืออาชีพที่สามารถขับเคลื่อนให้งานด้านการศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างและจุดประกายให้การดำเนินการให้เป็นไปอย่างราบรื่น

และมีประสิทธิภาพสูงสุด ตามศักยภาพขององค์กรหล่อเลี้ยงให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทั้งในระดับโลกและท้องถิ่น

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้นำในการบริหาร ยึดแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นผู้นำด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการ เป็นผู้ประสานความร่วมมือกับชุมชน เป็นผู้นำในการบริหารงานแบบประชาธิปไตยโดยร่วมกันทำงานเป็นทีม และส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เป็นผู้นำในการจัดการศึกษา เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในการสร้างสรรค์ เป็นผู้นำในการบริหารคุณภาพโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจลงมือทำและรับผิดชอบต่อร่วมกันเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นผู้นำในการจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาาร่วมกัน

ทักษะการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายการบริหาร ไว้ดังนี้

1. ความหมายของการบริหาร

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา (2552, หน้า 73) ได้ให้ความหมายการบริหาร (Administration) หมายถึง การบริหารราชการหรือบริหารรัฐกิจ ซึ่งเน้นในเรื่องการบริหารเกี่ยวกับนโยบาย

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553, หน้า 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร คือกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยการอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม

วิวัฒน์ บุญยง (2557, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหาร คือ การหาทางทำงานให้สำเร็จ การทำงานให้สำเร็จได้นั้น มีวิธีการหลากหลายวิธีที่ผู้บริหารทั้งหลายได้ใช้ความรู้ความสามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมกับสภาพความรู้ ความสามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมตามสภาพความต้องการและสภาพแวดล้อมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

Drake and Roe, (1986 p. 90; อ้างอิงใน วิวัฒน์ บุญยง, 2557, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของทักษะการบริหารว่า หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้น ควรมี 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด

Harris Ben M. (1985 pp.16–19; อ้างอิงใน อุษณีย์ รำไพ, 2558, หน้า 46) ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า ทักษะการบริหารว่ามีความคล้ายคลึงกับกระบวนการ แต่มีความแน่นอนและง่ายกว่าและใช้ได้กับงานต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของแต่ละองค์กร ขับเคลื่อนเป้าหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปสู่จุดหมายปลายทาง กำหนดทิศทางในการพัฒนาประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชน และหน่วยงานราชการ ตลอดจนการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก มีเอกสารและตำราโดยได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ชัชมา เทพวรสุข (2553, หน้า 19 – 20; อ้างอิงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 117 – 118) ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและการประเมินผลงานด้านวิชาการ การปกครอง ธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งของรัฐและเอกชน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งของรัฐและเอกชน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่สถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด เช่น สถาบันศาสนา สถานศึกษา สถาบันการแพทย์ สถานศึกษาสถาบันตำรวจ ทหาร ฯลฯ

ชัชมา เทพวรสุข (2553, หน้า 19 – 20; อ้างอิงใน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2547, หน้า 23) ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและให้การศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู หรือกฎหมายอื่นอยู่ก่อนวันที่ 12 มิถุนายน 2546 ได้แก่

1. ผู้ช่วยครูใหญ่
2. ครูใหญ่
3. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
4. อาจารย์ใหญ่

5. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
6. ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย
7. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานทางการศึกษาที่กำหนดให้เป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

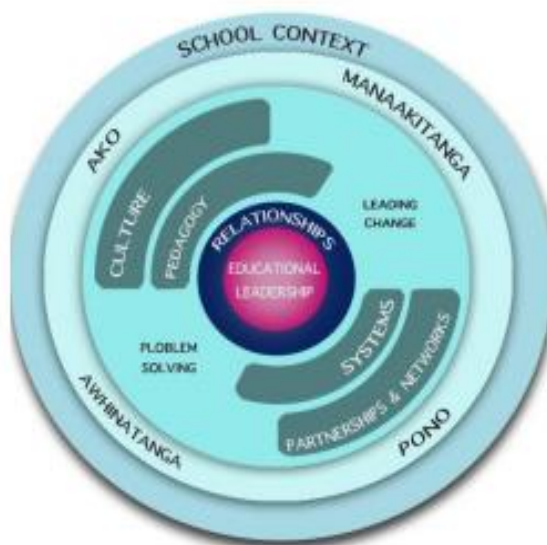
จรัส อติวิทยาภรณ์ (2555, หน้า 13) ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้นำที่ต้องตระหนักในภาระหน้าที่ โน้มน้าวให้บุคลากรและชุมชนเปลี่ยนทัศนคติทางการศึกษาให้ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรปรับตัวให้เข้ายุคสมัยที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะให้ทันสมัย ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรมี ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐานที่เหมาะสม เพื่อนำการศึกษา ก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณสมบัติด้านงานการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงานการควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและการประเมินผล งานด้านวิชาการ การปกครอง ชุรการ บริหารทั่วไป และความสัมพันธ์กับชุมชน

3. ภาวะผู้นำสถานศึกษา

New Zealand Ministry of Education (2013, p.4; อ้างอิงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2556, หน้า 70 – 75) กล่าวถึง โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่กล่าวถึงเรื่องของ คุณภาพ (qualities) ความรู้ (knowledge) และทักษะ (skills) ของผู้นำทางการศึกษา พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน
2. ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
3. สำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-learning
4. พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้
5. สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ
6. พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำโมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษาดังกล่าว ได้กำหนดให้ ความสัมพันธ์ (Relationship) เป็นศูนย์กลาง มีกิจกรรมภาวะผู้นำและคุณภาพของภาวะผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ (Qualities of effective leadership) เป็นองค์ประกอบรายรอบอยู่ ดังภาพที่ 1

ภาพ 1 โมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา

ที่มา: New Zealand Ministry of Education (2013, p.4; อ้างอิงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556, หน้า 71)

จากโมเดลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางการศึกษา ได้แก่ ความสัมพันธ์ (Relationship) ซึ่งอยู่แกนกลางและมีพื้นที่การปฏิบัติ (areas of practice) ประกอบด้วย วัฒนธรรม (Culture) ศาสตร์การสอน (Pedagogy) ระบบ(System) ความเป็นหุ้นส่วนและเครือข่าย (Partnership and networks) รวมทั้งกิจกรรมภาวะผู้นำที่ประกอบด้วย การนำการเปลี่ยนแปลง (Leading change) และการแก้ปัญหา (Problem solving) และวงนอกที่เป็นองค์ประกอบของคุณภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผล (Qualities of effective leadership) ดัง รายละเอียด ความสัมพันธ์ (Relationship) ลักษณะของความสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยลักษณะของความสัมพันธ์นี้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของไว้วางใจที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในองค์กร เช่น แสดงความสนใจและสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับบุคลากรกระตุ้นให้พวกเขาแสดงบทบาทใหม่ ๆ และสร้างโอกาสให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้สร้างระบบการประเมินผลงานที่เปิดเผยและโปร่งใส มีการนิเทศชั้นเรียนที่กระตุ้นบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ และกระตุ้นให้มีการผลิตนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการ

เรียนรู้ของนักเรียน วัฒนธรรม (Culture) ผู้บริหารควรมีบทบาทในการสนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์ วัฒนธรรมในทางบวกและสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนโดยรวมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น สร้างความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเชื่อถือได้ จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ความปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนความสำเร็จในการเรียนรู้ สร้างตัวแบบการปฏิบัติงานที่ดี มีการชื่นชมในความสำเร็จและก้าวหน้าของนักเรียนและบุคลากร ศาสตร์การสอน (Pedagogy) เป็นเรื่องของความรู้และการปฏิบัติเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งผู้บริหารควรสร้างต้นแบบการปฏิบัติการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลสำหรับผู้เรียนแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำในด้านวิชาการและควรแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำด้านการวางแผนการพัฒนาและประเมินหลักสูตร เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ระบบ (System) ผู้บริหารควรมีความสร้างสรรค์ระบบและเงื่อนไขการทำงานที่จะช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานและผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนงาน การบริหารจัดการทรัพยากร การดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาการติดตามผลการเรียนของนักเรียน การประเมินผล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเอาใจใส่ต่อ นักเรียน ความเป็นหุ้นส่วนและเครือข่าย (Partnership and networks) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรต้องมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก กรณีเครือข่ายภายใน เช่น สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิชาและระหว่างชั้นเรียน สร้างความสัมพันธ์และการปฏิบัติที่สนับสนุนต่อการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียน กรณี เครือข่ายภายนอก เช่น การเข้าร่วมสัมมนา การร่วมในสมาคม เครือข่ายระหว่างโรงเรียน การทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ปัจจุบันผู้บริหารเป็นต้องบริหารบุคลากรเสมือนหนึ่งเป็นหุ้นส่วนของบริษัท และโดยนิยามของหุ้นส่วนแล้วหุ้นส่วนทุกคนจะต้องมีความเท่าเทียมกันและไม่มีใครสามารถสั่งงานหุ้นส่วนได้ หากแต่ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการชักจูงหุ้นส่วนให้ดำเนินกิจกรรมในสิ่งที่ต้องการด้วย คำถามที่ว่ากลุ่มเป้าหมายของเราต้องการอะไร ? นิยมชมชอบในสิ่งใด ? ต้องการผลสุดท้ายออกมาในรูปแบบใด ? เราควรจะต้องหันมากำหนดขอบเขตของงานในองค์กรอีกครั้งหนึ่ง มันอาจจะไม่ใช่การบริหารงานบุคคลอาจจะต้องเป็นการบริหารเพื่อผล การปฏิบัติงาน การนำการเปลี่ยนแปลง (Leading change) ผู้บริหารต้องมีทักษะและความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ตระหนักถึง ศักยภาพของสถานศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้บริหารต้องนำยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและ เหตุการณ์มาใช้เป็นฐานในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ในองค์กร ผู้บริหารควรมีการศึกษาในรายละเอียดของเหตุการณ์การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ โดยคำนึงถึงการบรรลุผลในวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก ด้านคุณภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผลที่สนับสนุนต่อการพัฒนาการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ผู้นำต้องนำโดยยึดหลักคุณธรรมในการบริหาร มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งต้องเป็นผู้นำทาง และเป็นผู้สนับสนุน

เรื่องยศ แวดล้อม (2556, หน้า 17) ได้กล่าวถึงลักษณะ 10 ประการสำหรับผู้นำในศตวรรษที่ 21 ว่าศตวรรษที่ 21 ต้องการภาวะผู้นำแบบร่วมมือ (corporate leadership) มากกว่าแบบใช้อำนาจหรือการบังคับ ผู้นำจะต้องให้การศึกษาและสร้างแรงบันดาลใจ ให้กับผู้ตาม และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ผู้นำในปัจจุบันและอนาคตจะต้องพัฒนาทัศนคติใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ดังนี้

1. ทันสมัย (modernization) – มองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์
2. มีสัมพันธภาพ (relationships) – สร้างมิตรภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืน
3. ปรับตัว (adaptability) – ตอบสนองความไม่แน่นอนได้อย่างรวดเร็ว
4. มุ่งมั่น (assertiveness) – เข้าใจความขัดแย้งจัดการด้วยสมอง
5. สร้างแรงบันดาลใจ (inspiration) – ไม่บังคับแต่จูงใจสร้างแรงบันดาลใจ
6. ทะเยอทะยาน (aspiration) – มุ่งสร้างความสำเร็จ
7. โปร่งใส (transparency) – สร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น
8. เป็นพี่เลี้ยง (mentoring) – เป็นพี่เลี้ยงมากกว่าเป็นผู้สอน
9. ซื่อสัตย์ จริงใจ (honesty) – ไม่โกหกหลอกลวง
10. มีพันธะรับผิดชอบ (accountability) – คำนึงถึงคำมั่นสัญญา คำนึงถึงความสำเร็จ

หรือ ล้มเหลว ปรับทิศทางหากไม่ถูกต้องหรือไม่บรรลุผล

Center Creative Leadership: CC and National Association of Secondary School Principals: NASSP (2014, p.224; อ้างอิงใน กรรณิกา เรตมอนด์, 2559, หน้า 23) ได้สรุปเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญ จำนวน 10 ทักษะ ประกอบด้วย

1. ทักษะการสร้างทีมงาน (team building skills)
2. ทักษะการจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management Skills)
3. ทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Creative problem Solving Skills)
4. ทักษะการตัดสินใจ (Decision Making Skills)

5. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking Skills)
6. ทักษะทางเทคโนโลยี/นวัตกรรม/ดิจิทัล (Technology/Innovation/Digital Skills)
7. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills)
8. ทักษะการจูงใจ (Motivational Skills)
9. ทักษะการมอบหมายงานและการสอนงาน (Delegation and Coaching Skills)
10. ทักษะชีวิต (Life Skills)

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลที่ต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาเชิงวิชาการจะต้องให้การศึกษาศึกษาและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ตามและมีทักษะภาวะผู้นำเพื่อเสริมสร้างทักษะร่วมกับครู การรวบรวมวิเคราะห์และการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ ผู้นำถูกคาดหวังให้ทำงานร่วมกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่าความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนได้รับการตอบสนอง

4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาหรือองค์กร เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร มีนักวิชาการหลายท่านที่ให้แนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความสามารถหรือทักษะทางการบริหารในด้านต่าง ๆ ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตน์ (2553, หน้า 70 – 71) ได้สรุปว่า ทักษะการบริหารที่ผู้บริหาร (อ้างอิงจาก Katz, 1955, p.33) ว่าทักษะการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมี 3 ทักษะ คือ

1. ด้านเทคนิควิธิ (Technical Skills) ได้แก่ ทักษะทางด้านการวางแผนงาน และโครงการ ทักษะการใช้กระบวนการกลุ่มทักษะทางด้านการจัดการการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการวัดผลประเมินผลความรู้ในงานที่ปฏิบัติ ความเป็นผู้นำ และการศึกษาค้นคว้า

2. ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) ได้แก่ ความสามารถในการประสานงานกับผู้บังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาหน่วยงานความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานปฏิบัติกับผู้ร่วมงานโดยเท่าเทียมกันตลอดจนต้องให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานและ

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบายของสถานศึกษาเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของชาติสามารถ

กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของหน่วยงานสามารถวางแผนในการปฏิบัติงานใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานทักษะทั้ง 3 ประการนี้

Gorton (1983, P.100; อ้างอิงใน อุษณีย์ รำไพ, 2558, หน้า 14) ได้สรุปบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. บทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นผู้บริหาร
2. บทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นผู้บริหารการสอนและด้านวิชาการ
3. บทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย
4. บทบาทหน้าที่ในฐานะผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์
5. บทบาทหน้าที่ในฐานะผู้ประเมินผล
6. บทบาทหน้าที่ในฐานะผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

Drake and Roe (1986 p.30; อ้างอิงใน เสาวภา พรเสนาะ, 2556, หน้า 37) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษา เป็นทักษะ 5 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะทางความรู้ความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ มีความคิด มีสติปัญญา และมีวิสัยทัศน์
2. ทักษะทางเทคนิค เป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีความรู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการทำกิจกรรม
3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษาซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านการเรียนการสอนต้องเป็นผู้ที่มีภูมิรู้และนักวิชาการที่ดี
4. ทักษะทางมนุษย เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษากับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย ขององค์กร
5. ทักษะทางความคิดรวบยอด เป็นความสามารถที่จะประสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสามารถที่จะมองเห็นองค์กรในภาพรวม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องรู้ถึงการพึ่งพาอาศัยกันของส่วนต่าง ๆ หรือหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กร และเข้าใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อส่วนอื่นอย่างไรบ้าง

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 - 31) ได้นำเสนอทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ไว้ดังนี้

1. ทักษะด้านการทำงาน (Technical skills) เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อความเข้าใจ และสามารถทำงานที่เฉพาะเจาะจงให้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้บริหารใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการอบรมให้ความรู้พนักงานและตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงาน
2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) เป็นความสามารถในการสื่อสาร ความเข้าใจ และจูงใจพนักงานและกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การ ผู้บริหารที่สามารถปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์การได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีระดับทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานและสามารถขับเคลื่อนองค์การไปสู่ความสำเร็จได้
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) คือ ความสามารถของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมขององค์การ ว่าแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกส่งผลกระทบต่อองค์การอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางการบริหารองค์การได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills) ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีทักษะการวินิจฉัยหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นการตอบสนองที่เป็นไปได้ที่เหมาะสมที่สุดต่อสถานการณ์ ดังเช่นแพทย์ที่วินิจฉัยโรคของผู้ป่วยผ่านการวิเคราะห์อาการและระบุถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ของอาการ ในองค์การผู้บริหารต้องทำหน้าที่เหมือนแพทย์รักษาผู้ป่วยด้วยการวินิจฉัยและวิเคราะห์ปัญหาในองค์การโดยการศึกษารายละเอียดและพัฒนาแนวทางสำหรับการแก้ปัญหา
5. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills) คือ ความสามารถในการสื่อสารแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศต่อผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันก็สามารถรับแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศจากบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน การสื่อสารกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การอาจดำเนินการผ่านการพูดคุยสนทนาแบบเห็นหน้าหรือผ่านการใช้ระบบออนไลน์ เช่น อีเมล หรือเฟซบุ๊กก็ได้
6. ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพส่วนใหญ่มีทักษะในการตัดสินใจที่ดี ทักษะการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้บริหารต่อการระบุถึงปัญหาหรือโอกาสและเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างประโยชน์จากโอกาสนั้นอย่างไรก็ตามไม่มีผู้บริหารท่านใดที่สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องทุกครั้ง แต่ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพส่วนใหญ่มักตัดสินใจได้ถูกต้องมากกว่าตัดสินใจผิด และเมื่อใดก็ตามที่ผู้บริหารเหล่านั้นตัดสินใจผิดพวกเขาจะพบความผิดพลาดนั้นได้อย่างรวดเร็ว

และพยายามหาแนวทางตัดสินใจที่ดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับองค์การให้น้อยที่สุด

7. ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills) คือทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้บริหารต่อการลำดับความสำคัญของงานและมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากผู้บริหารมีภารกิจที่หลากหลายในแต่ละวัน ซึ่งถ้าผู้บริหารไม่สามารถจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้ผู้บริหารเกิดความเครียดและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างที่ต้องการได้ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงต้องกำหนดเรื่องของความสำคัญและความเร่งด่วนในการทำงานแต่ละเรื่องเพื่อที่จะทราบว่าเรื่องใดควรทำก่อนและเรื่องใดควรทำทีหลัง นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีทักษะในการบริหารเวลาที่ดีมักสามารถสร้างสมดุลได้ทั้งเรื่องงานเรื่องส่วนตัว และครอบครัวได้เป็นอย่างดี ในทางกลับกันผู้บริหารที่ขาดทักษะด้านการบริหารเวลามักเป็นผู้บริหารที่ใช้เวลาในการทำงานนานมากกว่าปกติ และมักเรียกร้องขอเวลาเพิ่มแต่ผลลัพธ์หรือปริมาณของงานกลับไม่เป็นไปตามที่คาดไว้

8. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills) คือการนำความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกลไก และเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหวังให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ผู้ศึกษา ตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทางด้านทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills) ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills) ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills) ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills) และด้านทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills) ซึ่งทักษะทั้ง 8 ประการ มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรีชา ช่องคันทอน (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโดยภาพรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมากจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า ระดับการรับรู้ของครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศึกษาไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชัชมา เทพวรสุข (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ระดับทักษะการบริหารสถานศึกษา สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ตามทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านความคิด รวบรวม และด้านมนุษยสัมพันธ์

วันชัย พงสุพันธ์ (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 75.71 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 24.29 ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 21 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 2) ระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตรงกับสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตรงกับสาระการเรียนรู้

อุราภรณ์ คุณาเอก (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อกรณีเหตุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารด้านมโนภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรองลงมาอันดับ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานในยุคปัจจุบันที่มีการกระจายอำนาจ เป็นการบริหาร ที่เป็นกระบวนการเป็นขั้นตอน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มียุทธศาสตร์ในการ

บริหารงานเพื่อสะท้อนภาพในอนาคต สามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย กำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเสริฐ เนียมแก้ว (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามประเภทของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามประเภทของโรงเรียนใช้ t-test และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ F-test วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการนิเทศการสอน 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนุสรฯ ช่างบรรจง (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 2) ด้านระบบงาน 3) ด้านเทคโนโลยี และ 4) ด้านบุคลากร และการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทเมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ อายุ วิทยฐานะ รายได้ต่อเดือน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาพบว่า อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนเพศ วิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

รสริญ ชาญสาคร (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะคติของผู้บริหารและครูต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า ผู้บริหารและครูที่เป็นเพศชาย มีทักษะต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารและครูที่เป็นเพศหญิง

วิวัฒน์ บุญยง (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม 2) วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยสรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการวินิจฉัย ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านเทคนิค และทักษะการตัดสินใจ ตามลำดับ

2. วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ วัฒนธรรมนวัตกรรม วัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อนักเรียน และวัฒนธรรมองค์กรด้านจิตวิญญาณ ตามลำดับ

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม พบว่า ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการวินิจฉัย ทักษะการติดต่อสื่อสาร และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐมในภาพรวม ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการวินิจฉัย ส่งผลต่อวัฒนธรรมนวัตกรรม

3.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านทักษะการวินิจฉัย และทักษะการตัดสินใจ ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อลูกค้า

3.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านทักษะการตัดสินใจ และทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรด้านจิตวิญญาณ

แพรวดาว สมองผัน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมินทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกันอันดับแรก คือ ทักษะด้านการสร้าง ทีมงาน และมีแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ 1) ทักษะด้านเทคนิค คือ ผู้บริหารจะต้องศึกษาหาความรู้เรียนรู้เทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา 2) ทักษะด้านมนุษย คือ ผู้บริหารควรยึดหลักพรหมวิหาร 4 มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสเข้ากับคนได้ง่าย 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด คือ ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน และนำไปกำหนดนโยบายกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน คือ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองและเป็นผู้นำด้านวิชาการ 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด คือ ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ประสบการณ์หลักและทฤษฎีต่าง ๆ มาช่วยในการวิเคราะห์และตัดสินใจ 6) ทักษะด้านการบริหาร คือ ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงการทำงาน 7) ทักษะด้านการวางแผน คือ ผู้บริหารควรมีเทคนิคในการวางแผน 8) ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารควรรู้เทคนิคการสื่อสาร การพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 9) ทักษะด้านการประเมิน คือ ผู้บริหารควรพัฒนา ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินในรูปแบบต่าง ๆ 10) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารจะต้องเปิดใจกว้าง ก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยี 11) ทักษะด้านการสร้างทีมงาน คือ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในการทำงานเป็นทีม

บุญวรวิทย์ เศรษฐวงศ์สกุล (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะ การบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน รองลงมา ตามลำดับ คือ ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะ

ด้านความรู้ความคิด 2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการอบรมเชิงบริหารต่อปีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารไม่แตกต่างกัน

สิริภรณ์ สุวรรณโณ (2558) ได้วิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ผลการวิจัยสรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขมในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 3 ทักษะอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านความคิดรวบยอดเป็นอันดับแรก ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในภาพรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะด้านเทคนิคและทักษะด้านมนุษย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะด้านความคิดรวบยอด พบว่าไม่แตกต่างกัน

อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ (2559) ได้วิจัย เรื่อง ทักษะทางการบริหารกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ศักยภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยสรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ระดับทักษะทางการบริหารทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านความคิดรวบยอด รองลงมาคือ ด้านเทคนิควิธีการ และทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำสุดคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์

2. ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือ ด้านสังคมและชุมชน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางการบริหารกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชिरาภรณ์ หัตถา (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระนอง ผลวิจัย พบว่า ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 ปี ถึง 10 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 รองลงมาระหว่าง 1 - 5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 ตามลำดับ ขนาดโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 และขนาดเล็ก จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 ส่วนทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .376) และการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านของทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .270)

เกสร สมาทอง (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จำแนกตามเพศและขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยสรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ความคิด รองลงมาคือ ด้านการศึกษาและการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านมนุษย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันและพบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันส่วนด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ ด้านเทคนิค ด้านมนุษย และด้านความคิดรวบยอด

เรไร ประกอบผล (2560) ทำวิจัย เรื่อง การบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ข้าราชการครูมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชุตินา ศิริไพรวรรณ (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 2) ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ของชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 - 31) เกี่ยวกับผู้บริหาร ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานนั้นควรมี ทักษะ 8 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านการปฏิบัติงาน 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา 8) ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม มากำหนดเป็นตัวแปรตาม และกำหนดเพศ อายุ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียนและประเภทโรงเรียนเป็นตัวแปรต้น มาใช้เป็นแนวทางและกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย ดังกรอบแนวคิดการวิจัยต่อไปนี้

ตัวแปรต้น

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. อายุ
 - 2.1 24 - 30 ปี
 - 2.2 31 - 40 ปี
 - 2.3 41 - 50 ปี
 - 2.4 51 - 60 ปี
3. ระดับการศึกษา
 - 3.1 ระดับปริญญาตรี
 - 3.2 ระดับปริญญาโท
 - 3.3 ระดับปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 4.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 4.2 5 - 10 ปี
 - 4.3 11-15 ปี
 - 4.4 15 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

- ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี โดยอ้างอิงจาก Griffin ไว้ดังนี้
1. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน
 2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด
 4. ทักษะด้านการวินิจฉัย
 5. ทักษะด้านการสื่อสาร
 6. ทักษะด้านการตัดสินใจ
 7. ทักษะด้านการบริหารเวลา
 8. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ตัวแปรต้น

5. ขนาดโรงเรียน

5.1 เล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน)

5.2 กลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 600 คน)

5.3 ใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 – 1,500 คน)

6. ประเภทโรงเรียน

6.1 ประถมศึกษา (ระดับชั้น ป.1

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 475 คน จาก 53 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 214 คน โดยเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, p.607) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 214 คน และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน

ตาราง 2 ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ข้าราชการ ครู	พนักงาน ราชการ	ครู อัตรา จ้าง	รวม	ข้าราชการ ครู	พนักงาน ราชการ	ครู อัตรา จ้าง	รวม
ขนาดเล็ก	171	17	52	240	77	8	23	108
ขนาดกลาง	122	11	37	170	55	5	17	77
ขนาดใหญ่	34	18	13	65	15	8	6	29
รวม	327	46	102	475	147	21	46	214

ที่มา : ข้อมูล 1 มิถุนายน 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน
จัดแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้คำถาม
แบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์
ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้
(forced choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ซึ่งครอบคลุมทักษะ 8 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills) จำนวน 6 ข้อ
2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) จำนวน 8 ข้อ
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) จำนวน 9 ข้อ
4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills) จำนวน 7 ข้อ
5. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills) จำนวน 8 ข้อ
6. ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision – making skills) จำนวน 6 ข้อ
7. ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills) จำนวน 8 ข้อ
8. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills) จำนวน 8 ข้อ

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิกเคิร์ต (Likert's Scale) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมาย และกำหนดเกณฑ์การแปลผล เพื่อจัดระดับ ค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง ซึ่งกำหนดความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 72)

5 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะ ในเรื่องเกี่ยวกับทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดการวิจัยจากเอกสาร ตำราและ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาสภาพและปัญหาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอยู่ 8 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านการปฏิบัติงาน 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ทักษะด้าน ความคิดรวบยอด 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้าน การตัดสินใจ 7) ทักษะด้านการบริหารเวลา 8) ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

3. กำหนดกรอบแนวคิด เพื่อสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา ทั้ง 8 ด้าน โดยอาศัยการศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา

4. สร้างแบบสอบถามให้ตรงตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการวิจัยเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบปรับปรุงและแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอเพื่อ ขอความเห็นชอบ และนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงตาม

เนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามโดยใช้สูตร (Index of Item of Objective Congruence) : (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 113)

เกณฑ์การพิจารณาค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 มีเกณฑ์ ดังนี้
 ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจข้อคำถามนั้น วัดตรงตามจุดประสงค์ของการวัด
 ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจข้อคำถามนั้น วัดตรงตามจุดประสงค์ของการวัด
 ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจข้อคำถามนั้น วัดไม่ตรงตามจุดประสงค์ของการวัด

วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับหลักการ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความต้องการ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาและโรงเรียนบ้านไม้ยามิตรภาพที่ 168 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficients) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า 1.00 และแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

5.1 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills)

5.2 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills)

5.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills)

5.4 ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills)

5.5 ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills)

5.6 ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills)

5.7 ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills)

5.8 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills)

6. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้เท่ากับ 0.84

7. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา นำไปติดต่อกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตอบแบบสอบถามจำนวน 3 ตอน รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ด้วยการส่งทางไปรษณีย์และผ่านตัวแทน (ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย) รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 3 สัปดาห์

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับ กลับคืนภายในกำหนดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และแจกแจงความถี่แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพศ และประเภทโรงเรียน ใช้การทดสอบค่า (t-test) อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน ใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์เพื่อหาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน ด้วยการใช้สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 122 – 126) ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard Division)

1.3 ร้อยละ (Percentage)

เกณฑ์การแปลความหมาย

กำหนดเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง โดยใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 72) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรง (Reliability Coefficients) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) และแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมทักษะ 8 ด้าน จำนวน 3 ตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ และการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ค่า t-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่มใช้ค่า F-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการนำเสนอ ออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	89	41.59
หญิง	125	58.41
รวม	214	100.00
อายุ		
ระหว่าง 24 – 30 ปี	51	23.83
ระหว่าง 31 – 40 ปี	63	29.44
ระหว่าง 41 – 50 ปี	68	31.78
ระหว่าง 51 – 60 ปี	32	14.95
รวม	214	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	127	59.35
ปริญญาโท	81	37.85
ปริญญาเอก	6	2.80
รวม	214	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	60	28.04
5 – 10 ปี	81	37.85
11 – 15 ปี	33	15.42
15 ปีขึ้นไป	40	18.69
รวม	214	100.00
ขนาดโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	108	50.47

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดกลาง	77	35.98
โรงเรียนขนาดใหญ่	29	13.55
รวม	214	100.00
ประเภทโรงเรียน		
โรงเรียนประถมศึกษา	154	71.96
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	60	28.04
รวม	214	100.00

จากตาราง 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงมากกว่าชาย เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.41 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.59 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.78 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.95 โดยข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.35 ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอกมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.80 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.85 ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 15 ปี มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.42 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.47 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.55 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา มีจำนวนมากกว่ำโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 71.96 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.04

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 8 ทักษะ ได้แก่

ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills) ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills) ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills) ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills) และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 4 แสดงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม

ที่	ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	(n = 214)		แปลผล	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	4.37	0.47	มาก	6
2	ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.69	0.23	มากที่สุด	1
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.68	0.23	มากที่สุด	2
4	ทักษะด้านการวินิจฉัย	4.55	0.35	มากที่สุด	5
5	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.64	0.25	มากที่สุด	4
6	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.64	0.29	มากที่สุด	3
7	ทักษะด้านการบริหารเวลา	4.31	0.40	มาก	8
8	ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.34	0.42	มาก	7
รวมเฉลี่ย		4.53	0.22	มากที่สุด	

จากตาราง 4 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.23) รองลงมา คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.23) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารเวลา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน

ที่	ด้านการปฏิบัติงาน	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีทักษะการแนะนำการปฏิบัติงานที่เหมาะสม	4.45	0.75	มาก	1
2	ผู้บริหารมีทักษะการตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงาน	4.36	0.81	มาก	4
3	ผู้บริหารมีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง	4.41	0.84	มาก	2
4	ผู้บริหารนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิดเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ	4.36	0.79	มาก	5
5	ผู้บริหารมีทักษะการทำงานที่เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้	4.25	0.89	มาก	6
6	ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาด้านการทำงานได้เป็นอย่างดี	4.41	0.81	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.37	0.47	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการแนะนำการปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.75) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.84) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการทำงานที่เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.89)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ที่	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารเพื่อจูงใจให้บุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ	4.74	0.46	มากที่สุด	3
2	ผู้บริหารมีทักษะการประสานงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา	4.71	0.53	มากที่สุด	5
3	ผู้บริหารมีทักษะการปฏิบัติกับผู้ร่วมงาน	4.67	0.64	มากที่สุด	6
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม/หมู่คณะ	4.66	0.53	มากที่สุด	7
5	ผู้บริหารพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความรอบรู้ในงาน สามารถทำงานแทนกันได้	4.72	0.59	มากที่สุด	4
6	ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความถนัดและความสามารถ	4.79	0.43	มากที่สุด	2
7	ผู้บริหารแสดงความยินดีและยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.80	0.42	มากที่สุด	1
8	ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน	4.46	0.88	มาก	8
รวมเฉลี่ย		4.69	0.23	มากที่สุด	

จากตาราง 6 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารแสดงความยินดีและยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความถนัดและความสามารถมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้บริหารให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.88)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความคิดรวบยอด

ที่	ด้านความคิดรวบยอด	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีทักษะการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน	4.74	0.46	มากที่สุด	3
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบายของสถานศึกษา	4.72	0.53	มากที่สุด	5
3	ผู้บริหารสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษา	4.67	0.64	มากที่สุด	6
4	ผู้บริหารมีความเข้าใจในหน่วยงานของตนอย่างรอบด้าน	4.66	0.53	มากที่สุด	7
5	ผู้บริหารสามารถหาแนวทางการป้องกันปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขนาดใด	4.72	0.59	มากที่สุด	4
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานให้สำเร็จ	4.79	0.43	มากที่สุด	2
7	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติและ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	4.80	0.42	มากที่สุด	1

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ด้านความคิดรวบยอด	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
9	ผู้บริหารมีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลง ที่จะมีผลกระทบต่อส่วนงานอื่นใน สถานศึกษา	4.54	0.77	มาก	8
	รวมเฉลี่ย	4.68	0.23	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความคิดรวบยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถนํานโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ และพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานให้สำเร็จ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีแนวคิดชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.88)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการวินิจฉัย

ที่	ด้านการวินิจฉัย	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ปัญหาของ สถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจน	4.45	0.82	มาก	6
2	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์แนวทาง สำหรับการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ได้เหมาะสม	4.41	0.89	มาก	7

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	ด้านการวินิจฉัย	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
3	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง	4.51	0.72	มากที่สุด	5
4	ผู้บริหารมีมาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของงานเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต	4.58	0.77	มากที่สุด	4
5	ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา	4.61	0.73	มากที่สุด	2
6	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด	4.59	0.77	มากที่สุด	3
7	ผู้บริหารมีทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา	4.68	0.64	มากที่สุด	1
	รวมเฉลี่ย	4.55	0.35	มากที่สุด	

จากตาราง 8 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการวินิจฉัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.73) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์แนวทางสำหรับการแก้ปัญหาในสถานศึกษาได้เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.89)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการสื่อสาร

ที่	ด้านการสื่อสาร	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารแนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.65	0.62	มากที่สุด	5
2	ผู้บริหารมีทักษะการยอมรับแนวคิดจากบุคคลอื่น	4.67	0.58	มาก	4
3	ผู้บริหารสื่อสารตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของภารกิจงาน	4.63	0.69	มาก	7
4	ผู้บริหารมีความสามารถสั่งการสั่งงานให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานได้ชัดเจน	4.64	0.55	มากที่สุด	6
5	ผู้บริหารมีความสามารถส่งข่าวให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับทราบ	4.70	0.61	มากที่สุด	3
6	ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยถ้อยคำที่เป็นกันเอง	4.79	0.43	มากที่สุด	1
7	ผู้บริหารมีทักษะการพูดอย่างมีสติและตระหนักรู้คิดก่อนพูด	4.33	0.98	มาก	8
8	ผู้บริหารมีทักษะการฟังอย่างลึกซึ้งและไม่ด่วนตัดสินใจ	4.73	0.48	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย		4.64	0.25	มากที่สุด	

จากตาราง 9 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยถ้อยคำที่เป็นกันเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือผู้บริหารมีทักษะการฟังอย่างลึกซึ้งและไม่ด่วนตัดสินใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการพูดอย่างมีสติและตระหนักรู้คิดก่อนพูด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.98)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการตัดสินใจ

ที่	ด้านการตัดสินใจ	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเลือกแนวทาง ที่เหมาะสมที่สุด	4.71	0.54	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม	4.66	0.65	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารมีทักษะการหาแนวทางตัดสินใจที่ดีได้	4.65	0.54	มากที่สุด	5
4	ผู้บริหารมีทักษะการตัดสินใจเพื่อลดความ สูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร	4.70	0.61	มากที่สุด	3
5	ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจ	4.78	0.45	มากที่สุด	1
6	ผู้บริหารสามารถนิยามปัญหาและร่วมตัดสินใจ เมื่อมีปัญหาด้านการปฏิบัติงานเกิดขึ้น	4.36	0.97	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.64	0.29	มากที่สุด	

จากตาราง 10 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ
ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการ
ตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือผู้บริหารมีทักษะ
ในการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D.
= 0.54) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถนิยามปัญหาและร่วมตัดสินใจเมื่อ
มีปัญหาด้านการปฏิบัติงานเกิดขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.97)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการบริหารเวลา

ที่	ด้านการบริหารเวลา	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.11	0.91	มาก	8
2	ผู้บริหารมีทักษะการลำดับความสำคัญของงาน	4.30	0.86	มาก	5
3	ผู้บริหารมีทักษะในการมอบหมายงานตามความเร่งด่วน	4.49	0.72	มาก	1
4	ผู้บริหารมีทักษะการวางแผนงานล่วงหน้า	4.36	0.81	มาก	3
5	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด	4.37	0.82	มาก	2
6	ผู้บริหารมีทักษะการสร้างความสุขเรื่องงานได้เป็นอย่างดี	4.31	0.80	มาก	4
7	ผู้บริหารมีทักษะการสร้างความสุขเรื่องส่วนตัวได้เป็นอย่างดี	4.30	0.86	มาก	5
8	จัดระบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียนตามแผนงาน โครงการ และผู้บริหารกิจกรรมได้ดี	4.26	0.86	มาก	7
รวมเฉลี่ย		4.31	0.40	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการบริหารเวลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะในการมอบหมายงานตามความเร่งด่วน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.82) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.91)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ที่	ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	(n = 214)		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาใช้เกี่ยวกับงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	0.79	มาก	4
2	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.41	0.88	มาก	3
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.85	มาก	1
4	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอต่อการเรียนรู้	4.43	0.81	มาก	2
5	ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับครูผู้สอนเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.37	0.80	มาก	6
6	ผู้บริหารมีการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ	4.39	0.83	มาก	5
7	ผู้บริหารมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน	4.29	0.86	มาก	7
8	ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีกับบุคลากรได้	4.03	0.91	มาก	8
รวมเฉลี่ย		4.34	0.42	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้าน

เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.85) รองลงมา คือผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอต่อการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.81) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีกับบุคลากรได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.91)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ

ที่	ทักษะการบริหาร	ชาย		หญิง		t	Sig.
		(n = 89)		(n = 125)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	4.41	0.42	4.34	0.51	1.23	.21
2	ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.71	0.28	4.68	0.20	.90	.36
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.69	0.26	4.66	0.20	1.06	.28
4	ทักษะด้านการวินิจฉัย	4.56	0.35	4.54	0.35	.23	.81
5	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.66	0.28	4.63	0.24	1.02	.30
6	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.64	0.34	4.64	0.26	.036	.97
7	ทักษะด้านการบริหารเวลา	4.30	0.41	4.32	0.39	-.30	.76
8	ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.37	0.45	4.33	0.40	.68	.496

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ โดยการใช้การทดสอบค่า t-test พบว่า ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทักษะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามอายุ

ที่	ทักษะการบริหาร	อายุ 24-30 ปี		อายุ 31-40 ปี		อายุ 41-50 ปี		อายุ 51-60 ปี		F	Sig.
		(n = 51)		(n = 63)		(n = 68)		(n = 32)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	4.48	0.33	4.29	0.51	4.33	0.50	4.46	0.49	2.05	.10
2	ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.66	0.29	4.73	0.19	4.67	0.24	4.73	0.18	1.12	.34
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.63	0.27	4.71	0.21	4.67	0.24	4.70	0.17	1.24	.29
4	ทักษะด้านการวินิจฉัย	4.51	0.35	4.54	0.36	4.55	0.36	4.62	0.32	.63	.59
5	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.62	0.30	4.68	0.23	4.63	0.26	4.65	0.20	.73	.53
6	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.61	0.34	4.66	0.25	4.63	0.31	4.69	0.25	.64	.58
7	ทักษะด้านการบริหารเวลา	4.24	0.45	4.34	0.35	4.35	0.39	4.30	0.40	.80	.49

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	ทักษะการ บริหาร	อายุ 24-30 ปี		อายุ 31-40 ปี		อายุ 41-50 ปี		อายุ 51-60 ปี		F	Sig.
		(n = 51)		(n = 63)		(n = 68)		(n = 32)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
8	ทักษะด้าน เทคโนโลยี และนวัตกรรม	4.39	0.42	4.29	0.47	4.41	0.38	4.24	0.41	1.72	.16

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทักษะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
โดยจำแนกตามอายุ โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบ
สมมติฐาน พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีทักษะที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของ
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	ทักษะการ บริหาร	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		F	Sig.
		(n = 127)		(n = 81)		(n = 6)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านการ ปฏิบัติงาน	4.42	0.43	4.33	0.51	3.97	0.64	3.18	.04
2	ทักษะด้านความ สัมพันธ์ระหว่าง บุคคล	4.70	0.21	4.69	0.27	4.67	0.20	.09	.91

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	ทักษะการ บริหาร	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		F	Sig.
		(n = 127)		(n = 81)		(n = 6)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3	ทักษะด้านความ คิดรวบยอด	4.68	0.22	4.68	0.25	4.52	0.27	1.47	.23
4	ทักษะด้านการ วิวินิจฉัย	4.59	0.32	4.49	0.39	4.48	0.28	2.38	.09
5	ทักษะด้านการ สื่อสาร	4.63	0.25	4.67	0.26	4.67	0.23	.69	.49
6	ทักษะด้านการ ตัดสินใจ	4.63	0.28	4.66	0.32	4.64	0.19	.17	.84
7	ทักษะด้านการ บริหารเวลา	4.34	0.36	4.28	0.45	4.25	0.16	.70	.49
8	ทักษะด้าน เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	4.34	0.46	4.37	0.37	4.21	0.32	.44	.63

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทักษะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA)
เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทักษะไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ทักษะด้าน
ความคิดรวบยอด, ทักษะด้านการวิวินิจฉัย, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านการตัดสินใจ,
ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ ระดับการศึกษาที่
แตกต่างกันมีทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการปฏิบัติงาน
ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe'
รายละเอียดดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		4.42	4.33	3.97
ปริญญาตรี	4.42	-	.089	.44
ปริญญาโท	4.33	-	-	.35
ปริญญาเอก	3.97	-	-	-

จากตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน พบว่าไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ที่	ทักษะการบริหาร	ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี (n = 60)		ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี (n = 81)		ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี (n = 33)		ประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปี ขึ้นไป (n = 40)		F	Sig.
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
		1	ทักษะด้าน การปฏิบัติงาน	4.28	0.53	4.40	0.39	4.53	0.42		
2	ทักษะด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	4.69	0.21	4.72	0.21	4.66	0.19	4.68	0.33	.56	.63

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	ทักษะการบริหาร	ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี		ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี		ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี		ประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปี ขึ้นไป		F	Sig.
		(n = 60)		(n = 81)		(n = 33)		(n = 40)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3	ทักษะด้าน ความคิดรวบ ยอด	4.68	0.20	4.68	0.22	4.65	0.20	4.68	0.31	.14	.93
4	ทักษะด้าน การวินิจฉัย	4.54	0.33	4.53	0.34	4.64	0.27	4.53	0.44	.82	.48
5	ทักษะด้าน การสื่อสาร	4.60	0.23	4.67	0.23	4.59	0.27	4.68	0.31	1.69	.16
6	ทักษะด้าน การตัดสินใจ	4.61	0.29	4.69	0.26	4.59	0.27	4.65	0.37	1.56	.19
7	ทักษะด้าน การบริหาร เวลา	4.32	0.38	4.30	0.40	4.33	0.40	4.32	0.43	.04	.98
8	ทักษะด้าน เทคโนโลยี และนวัตกรรม	4.40	0.41	4.33	0.43	4.24	0.45	4.38	0.40	1.17	.32

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทักษะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way
ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีทักษะ
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย
ที่กำหนดไว้

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เปรียบเทียบ
 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนก
 ตามขนาดโรงเรียน

ที่	ทักษะการบริหาร	โรงเรียน ขนาดเล็ก (n = 108)		โรงเรียน ขนาดกลาง (n = 77)		โรงเรียน ขนาดใหญ่ (n = 29)		F	Sig.
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
		1	ทักษะด้าน การปฏิบัติงาน	4.46	0.40	4.28	0.48		
2	ทักษะด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	4.70	0.22	4.71	0.26	4.65	0.23	.74	.47
3	ทักษะด้าน ความคิด รวบยอด	4.68	0.22	4.70	0.24	4.61	0.24	1.41	.24
4	ทักษะด้าน การวินิจฉัย	4.62	0.32	4.47	0.35	4.49	0.43	4.55	.01
5	ทักษะด้าน การสื่อสาร	4.63	0.25	4.67	0.26	4.63	0.24	.69	.50
6	ทักษะด้าน การตัดสินใจ	4.64	0.28	4.65	0.33	4.63	0.26	.02	.97
7	ทักษะด้าน การบริหาร เวลา	4.33	0.38	4.32	0.41	4.22	0.43	.96	.38
8	ทักษะด้าน เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	4.34	0.47	4.35	0.40	4.35	0.29	.04	.95

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ทักษะด้านความคิดรวบยอด, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านการตัดสินใจ, ทักษะด้านการบริหารเวลา, ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านทักษะด้านการปฏิบัติงานและทักษะด้านการวินิจฉัย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยจำแนกตามระดับการศึกษา และตามขนาดโรงเรียน ด้านการปฏิบัติงาน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียนขนาด ใหญ่
		4.46	4.28	4.30
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.46	-	.17*	.15
โรงเรียนขนาดกลาง	4.28	-	-	.01
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.30	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน พบว่ามีจำนวน 1 คู่ ที่มีความแตกต่าง คือ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยจำแนกตามระดับการศึกษา และตามขนาดโรงเรียน ด้านการวินิจฉัย

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียนขนาด
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ใหญ่
		4.68	4.69	4.61
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.62	-	.14*	.13
โรงเรียนขนาดกลาง	4.47	-	-	-.01
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.49	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวินิจฉัย พบว่ามีจำนวน 1 คู่ ที่มีความแตกต่าง คือ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประเภทโรงเรียน

ที่	ทักษะการบริหาร	โรงเรียน		โรงเรียน		t	Sig.
		ประถมศึกษา		ขยายโอกาส			
		(n = 154)		(n = 60)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	4.37	0.50	4.38	0.39	-.21	.83
2	ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.68	0.25	4.73	0.20	-1.46	.14
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.66	0.24	4.71	0.19	-1.49	.13
4	ทักษะด้านการวินิจฉัย	4.55	0.36	4.56	0.31	-.21	.82
5	ทักษะด้านการสื่อสาร	4.63	0.27	4.68	0.22	-1.19	.23
6	ทักษะด้านการตัดสินใจ	4.63	0.31	4.68	0.25	-1.16	.24

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	ทักษะการบริหาร	โรงเรียน ประถมศึกษา (n = 154)		โรงเรียน ขยายโอกาส (n = 60)		t	Sig.
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
		7	ทักษะด้านการบริหารเวลา	4.30	0.40		
8	ทักษะด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรม	4.33	0.44	4.39	0.37	-0.95	.34

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบค่า t-test พบว่า ประเภทโรงเรียนที่ต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ทั้ง 8 ทักษะ

1. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
3. ด้านความคิดรวบยอด
4. ด้านการวินิจฉัย
5. ด้านการสื่อสาร
6. ด้านการตัดสินใจ
7. ด้านการบริหารเวลา
8. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ตาราง 22 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 4 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิดเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ	18	23.10
2	ผู้บริหารควรจะนำความรู้ใหม่ จากภายนอกองค์กรมาพัฒนาความคิดต่อยอด	18	23.10
3	อยากให้ผู้บริหารมีความเคร่งครัดในด้านเวลาการเข้า - ออกสถานศึกษาของครูผู้สอน	12	15.40
4	ผู้บริหารควรมีการฝึกผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถทำงานแทนกันได้	9	11.50
5	ผู้บริหารควรวิเคราะห์ขอบข่ายของแผนปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน	12	15.40
6	ผู้บริหารควรแก้ไขปัญหาด้านการทำงานโดยใช้เหตุผลและเด็ดขาด โดยถูกต้องตามข้อมูลจริง	9	11.50
	รวม	78	100.00

จากตาราง 22 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 4 ด้านการปฏิบัติงาน มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิด เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 23.10 ผู้บริหารควรจะนำความรู้ใหม่ จากภายนอกองค์กรมาพัฒนาความคิดต่อยอด คิดเป็นร้อยละ 23.10 ขอให้ผู้บริหารมีความเคร่งครัดในด้านเวลาการเข้า - ออกสถานศึกษาของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 15.40 ผู้บริหารควรมีการฝึกผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถทำงานแทนกันได้ คิดเป็นร้อยละ 11.50 ผู้บริหารควรวิเคราะห์ขอบข่ายของแผนปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และผู้บริหารควรแก้ไขปัญหาด้านการทำงานโดยใช้เหตุผลและเด็ดขาดโดยถูกต้องตามข้อมูลจริง คิดเป็นร้อยละ 11.50

ตาราง 23 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์นอกเวลางานภายในหน่วยงานเพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรี	19	25.30
2	ผู้บริหารควรให้ความเป็นกันเองกับครู เพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน	14	18.70
3	อยากให้ผู้บริหารช่วยแก้ไขปัญหาคือข้อขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน	14	18.70
4	อยากให้ผู้บริหารรับฟังและช่วยเหลือเรื่องปัญหาในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา	11	14.70
5	ผู้บริหารควรให้รางวัลต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม	10	13.30
6	ผู้บริหารควรมีการกระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	7	9.30
	รวม	75	100.00

จากตาราง 23 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยมีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์นอกเวลางานภายในหน่วยงานเพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรี คิดเป็นร้อยละ 25.30 ผู้บริหารควรให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 18.70 ขอให้ผู้บริหารช่วยแก้ไขปัญหาคือข้อขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 18.70 ขอให้ผู้บริหารรับฟังและช่วยเหลือเรื่องปัญหาในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาคิดเป็นร้อยละ 14.70 ผู้บริหารควรให้รางวัลต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 13.30 และผู้บริหารควรมีการกระตุ้นจูงใจให้แก่ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 9.30

ตาราง 24 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านความคิดรวบยอด

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเป็นหลัก	14	21.20
2	ผู้บริหารควรกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาให้ชัดเจน	14	21.20
3	ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ชัดเจน และสื่อสารให้ผู้ร่วมงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกัน	11	16.70
4	ผู้บริหารควรนำนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติและ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	9	13.60
5	ผู้บริหารควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของหน่วยงานอย่างรอบด้าน	9	13.60
6	ผู้บริหารมองถึงปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงานส่วนต่าง ๆ ในสถานศึกษา	9	13.60
	รวม	66	100.00

จากตาราง 24 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านความคิดรวบยอด โดยมีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 21.20 ผู้บริหารควรกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาให้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ชัดเจน และสื่อสารให้ผู้ร่วมงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกัน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ผู้บริหารควรนำนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ และ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 13.60 ผู้บริหารควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของหน่วยงานอย่างรอบด้าน คิดเป็นร้อยละ 13.60 และผู้บริหารมองถึงปัญหาเกี่ยวกับการ

เปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงานส่วนต่าง ๆ ในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.60

ตาราง 25 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการวินิจฉัย

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้ชัดเจน	19	30.60
2	ผู้บริหารควรใช้ทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา	16	25.80
3	ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในภาพรวม	14	22.60
4	ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาให้เหมาะสม	13	21.00
	รวม	62	100.00

จากตาราง 25 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านการวินิจฉัย มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 30.60 ผู้บริหารควรใช้ทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.80 ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาให้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 22.60 และผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 21.00

ตาราง 26 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการสื่อสาร

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	อยากให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารของสถานศึกษา	15	35.70
2	ผู้บริหารควรยอมรับแนวคิดจากบุคคลอื่น	11	26.20
3	ผู้บริหารควรมอบหมายงานโดยเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อความเข้าใจตรงกันและลดความผิดพลาดในการทำงาน	9	21.40
4	ผู้บริหารควรถ่ายทอดแนวคิดและวิธีการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงาน โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย และเป็นกันเอง	7	16.70
	รวม	42	100.00

จากตาราง 26 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านการสื่อสาร มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.70 ผู้บริหารควรยอมรับแนวคิดจากบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 26.20 ผู้บริหารควรมอบหมายงานโดยเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อความเข้าใจตรงกันและลดความผิดพลาดในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 21.40 และผู้บริหารควรถ่ายทอดแนวคิดและวิธีการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงาน โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย และเป็นกันเอง คิดเป็นร้อยละ 16.70

ตาราง 27 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการตัดสินใจ

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างฉับไว และเด็ดขาด	19	39.60

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
2	ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญหา โดยใช้ข้อมูล ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง	15	31.30
3	ผู้บริหารควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจ	14	29.20
รวม	48	100.00	

จากตาราง 27 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านการตัดสินใจ มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างฉับไวและเด็ดขาด คิดเป็นร้อยละ 39.60 ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 31.30 และผู้บริหารควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 29.20

ตาราง 28 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านการบริหารเวลา

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน ปฏิบัติงานตรงตาม เวลาที่กำหนด	13	34.20
2	กำหนดแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ได้สำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน	9	23.70
3	สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานในเรื่อง การเรียงลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้การ ทำงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด	9	23.70
4	ผู้บริหารไม่ควรให้ปฏิบัติงานนอกเวลางาน	7	18.40
	รวม	38	100.00

จากตาราง 28 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านการบริหารเวลา มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานตรงตามเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 34.20 กำหนดแผนปฏิบัติงานเพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 23.70 สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานในเรื่องการเรียงลำดับความสำคัญของงานเพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 23.70 และผู้บริหารไม่ควรให้ปฏิบัติงานนอกเวลา คิดเป็นร้อยละ 18.40

ตาราง 29 แสดงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ผู้บริหารควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการสอนของครูผู้สอน	20	40.80
2	ผู้บริหารควรมีการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน	15	30.60
3	ผู้บริหารควรให้คำแนะนำและส่งเสริมในเรื่องของการคิดค้นและผลิตสื่อการสอนของครูผู้สอน	14	28.60
	รวม	49	100.00

จากตาราง 29 จะพบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการสอนของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 40.80 ผู้บริหารควรมีการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และ ผู้บริหารควรให้คำแนะนำและส่งเสริมในเรื่องของการคิดค้นและผลิตสื่อการสอนของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 28.60

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 214 คน โดยเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970 : 607) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากทุกโรงเรียน จำนวน 53 โรงเรียน ให้ได้จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) ผู้ศึกษาค้นคว้าตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการหา ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพศและประเภทโรงเรียนใช้การทดสอบค่า t-test อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือทักษะด้านการบริหารเวลา

1.1 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการแนะนำการปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารมีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการทำงานที่เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารแสดงความยินดีและยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความถนัดและความสามารถมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะด้านความคิดรวบยอด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถนำนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติและ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานให้สำเร็จ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีแนวคิดชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประจำปีของ โรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.4 ทักษะด้านการวินิจฉัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะ การวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์แนวทางสำหรับการแก้ปัญหาในสถานศึกษาได้เหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

1.5 ทักษะด้านการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยถ้อยคำที่เป็นกันเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารมีทักษะการฟังอย่างลึกซึ้งและไม่ด่วนตัดสินใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะการพูดอย่างมีสติและตระหนักรู้คิดก่อนพูด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.6 ทักษะด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถนิยามปัญหาและร่วมตัดสินใจเมื่อมีปัญหาด้านการปฏิบัติงานเกิดขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.7 ทักษะด้านการบริหารเวลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะในการมอบหมายงานตามความเร่งด่วน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.8 ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอต่อการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีกับบุคลากรได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ โดยการใช้การทดสอบค่า t-test พบว่า ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามอายุ โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ทักษะด้านความคิดรวบยอด, ทักษะด้านการวินิจฉัย, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านการตัดสินใจ, ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านการปฏิบัติงาน

2.4 ผลการเปรียบเทียบแสดงความแตกต่างรายคู่ (Scheffe) ของทักษะด้านการวินิจฉัย การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่า ระดับปริญญาเอกและระดับปริญญาตรีมีทัศนคติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ทักษะด้านความคิดรวบยอด, ทักษะด้าน

การสื่อสาร, ทักษะด้านการตัดสินใจ, ทักษะด้านการบริหารเวลา, ทักษะด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านทักษะด้านการปฏิบัติงาน และทักษะด้านการวินิจฉัย

2.7 ผลการเปรียบเทียบแสดงความแตกต่างรายคู่ (scheffe) ของทักษะด้านการปฏิบัติงาน และทักษะด้านการวินิจฉัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบค่าที่ t-test พบว่า ประเภทโรงเรียนที่ต่างกันมีทักษะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้แบบสอบถามปลายเปิด ทั้ง 8 ทักษะ พบว่า

3.1 ด้านการปฏิบัติงาน มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิด เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 23.10 ผู้บริหารควรจะนำความรู้ใหม่จากภายนอกองค์กรมาพัฒนาความคิดต่อยอด คิดเป็นร้อยละ 23.10 อยากให้ผู้บริหารมีความเคร่งครัดในด้านเวลาการเข้า-ออกสถานศึกษาของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 15.40 ผู้บริหารควรมีการฝึกผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถทำงานแทนกันได้ คิดเป็นร้อยละ 11.50 ผู้บริหารควรวิเคราะห์ขอบข่ายของแผนปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และ ผู้บริหารควรแก้ไขปัญหาด้านการทำงานโดยใช้เหตุผลและเด็ดขาด โดยถูกต้องตามข้อมูลจริง คิดเป็นร้อยละ 11.50

3.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์นอกเวลาในงานภายในหน่วยงาน เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรี คิดเป็นร้อยละ 25.30 ผู้บริหารควรให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน คิดเป็น ร้อยละ 18.70 อยากให้ผู้บริหารช่วยแก้ไขปัญหาคอขวดแย่งระหว่างผู้ร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 18.70 อยากให้ผู้บริหารรับฟังและช่วยเหลือ เรื่องปัญหาในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา คิดเป็นร้อยละ 14.70 ผู้บริหารควรให้รางวัลต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงานตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ

13.30 และผู้บริหารควรมีการกระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 9.30

3.3 ด้านความคิดรวบยอด มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 21.20 ผู้บริหารควรกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาให้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ชัดเจน และสื่อสารให้ผู้ร่วมงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันคิดเป็นร้อยละ 16.70 ผู้บริหารควรมีนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติและพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 13.60 ผู้บริหารควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของหน่วยงานอย่างรอบด้าน คิดเป็นร้อยละ 13.60 และผู้บริหารมองถึงปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงานส่วนต่าง ๆ ในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.60

3.4 ด้านการวินิจฉัย มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 30.60 ผู้บริหารควรใช้ทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.80 ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาให้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 22.60 และผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 21.00

3.5 ด้านการสื่อสาร มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.70 ผู้บริหารควรยอมรับแนวคิดจากบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 26.20 ผู้บริหารควรมอบหมายงานโดยเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อความเข้าใจตรงกันและลดความผิดพลาดในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 21.40 และผู้บริหารควรถ่ายทอดแนวคิดและวิธีการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงานโดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย และเป็นกันเอง คิดเป็นร้อยละ 16.70

3.6 ด้านการตัดสินใจ มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญห เฉพาะหน้าอย่างฉับไว และเด็ดขาด คิดเป็นร้อยละ 39.60 ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญห โดยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 31.30 และ ผู้บริหารควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 29.20

3.7 ด้านการบริหารเวลา มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน ปฏิบัติงานตรงตามเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 34.20 กำหนดแผนปฏิบัติงานเพื่อเป็นกรอบ ในการปฏิบัติงานได้สำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 23.70

สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานในเรื่องการเรียงลำดับความสำคัญของงาน เพื่อสามารถให้การทำงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 23.70 และผู้บริหารไม่ควรให้ปฏิบัติงานนอกเวลา คิดเป็นร้อยละ 18.40

3.8 ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการสอนของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 40.80 ผู้บริหารควรมีการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และ ผู้บริหารควรให้คำแนะนำและส่งเสริมในเรื่องของการคิดค้นและผลิตสื่อการสอนของครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 28.60

ดังนั้น เมื่อกล่าวโดยภาพรวมสามารถสรุปได้ว่า คณะครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาผู้บริหารควรนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิดเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์นอกเวลาภายในหน่วยงานเพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรี ผู้บริหารควรบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเป็นหลัก ผู้บริหารควรกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษาให้ชัดเจน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้ชัดเจน อยากให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารของสถานศึกษา ผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างฉับไวและเด็ดขาด ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานตรงตามเวลาที่กำหนด และผู้บริหารควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการสอนของครูผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมา คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการบริหารเวลา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ทักษะด้านการปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกถึงความสามารถ ในการใช้ความรู้ความชำนาญเพื่อการทำงานที่เฉพาะเจาะจงให้สำเร็จลุล่วงได้ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับงานสำหรับผู้บริหารระดับสูง ทักษะความสามารถเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของงานที่ปฏิบัติ สามารถนำความรู้มาพัฒนาความคิดและตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงานได้ สอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30) ได้นำเสนอทักษะการทำงานสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่าทักษะด้านการทำงาน (Technical skills) เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อความเข้าใจและสามารถทำงานที่เฉพาะเจาะจงให้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้บริหารใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการอบรมให้ความรู้พนักงาน และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงานสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชมา เทพวรสุข (2553, หน้า 52 – 53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอแม่ขาม จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการบริหารสถานศึกษา สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอแม่ขาม จังหวัดจันทบุรี ตามทัศนะของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษย

ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสาร และจูงใจกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การ สามารถประสานงาน ปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์การได้เป็นอย่างดี มีระดับทักษะ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน และสามารถขับเคลื่อนองค์การไปสู่ความสำเร็จ ได้สอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 – 31) ได้นำเสนอทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) สำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่า ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นทักษะด้านความสามารถในการสื่อสาร ความเข้าใจ และจูงใจพนักงานและกลุ่มบุคคล ทั้งภายในและภายนอกองค์การ ผู้บริหารที่สามารถปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์การได้เป็นอย่างดี อันเนื่องมาจากมีระดับทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานและสามารถ

ขับเคลื่อนองค์การไปสู่ความสำเร็จได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ บุญยง (2557, หน้า 106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารของของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการวินิจฉัย ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านเทคนิค และทักษะการตัดสินใจ ตามลำดับ

ทักษะด้านความคิดรวบยอด

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์การว่าแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกส่งผลกระทบต่อองค์การอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบริหารองค์การได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดวิโรจน์ สารรัตนะ (2553, หน้า 70 – 71) ได้สรุปว่า ทักษะการบริหารที่ผู้บริหาร(อ้างอิงจาก Katz, 1955, p. 33) ควรต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบายของสถานศึกษาเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาของชาติสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของหน่วยงานสามารถวางแผนในการปฏิบัติงานใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 – 31) ได้นำเสนอทักษะด้านความคิดรวบยอด ที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ไว้ว่าทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills) คือ ความสามารถของผู้บริหารในการมองเห็นภาพรวมขององค์การ ว่าแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกจะส่งผลกระทบต่อองค์การอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบริหารองค์การได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริภรณ์ สุวรรณโณ (2558, หน้า 83) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม ในภาพรวมอยู่ระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 3 ทักษะอยู่ในระดับมาก โดยทักษะด้านความคิดรวบยอดเป็นอันดับแรก ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ

ทักษะด้านการวินิจฉัย

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกถึงความสามารถในการวินิจฉัยหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นการตอบสนองที่เป็นไปได้ที่เหมาะสมที่สุดต่อสถานการณ์และวิเคราะห์ปัญหาในองค์การโดยการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาแนวทางสำหรับการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 - 31) ได้นำเสนอทักษะด้านการวินิจฉัยที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่าทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills) ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีทักษะการวินิจฉัยหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นการตอบสนองที่เป็นไปได้ที่เหมาะสมที่สุดต่อสถานการณ์ ดังเช่น แพทย์ที่วินิจฉัยโรคของผู้ป่วยผ่านการวิเคราะห์อาการและระบุถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ของอาการในองค์การผู้บริหารต้องทำหน้าที่เหมือนแพทย์รักษาผู้ป่วยด้วยการวินิจฉัยและวิเคราะห์ปัญหาในองค์การโดยการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาแนวทางสำหรับการแก้ปัญหาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอุราภรณ์ คุณาเอก (2554 หน้า 98 - 99) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารด้านมโนภาพ พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรองลงมาอันดับ 2 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานในยุคปัจจุบันที่มีการกระจายอำนาจ เป็นการบริหารที่เป็นกระบวนการเป็นขั้นตอน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและควรมียุทธศาสตร์ในการบริหารงานเพื่อสะท้อนภาพในอนาคต เพื่อสามารถวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย กำหนดทิศทางพัฒนาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะด้านการสื่อสาร

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสารแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศต่อผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศจากบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 - 31) ได้นำเสนอทักษะด้านการสื่อสาร ที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่าทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills) คือ ความสามารถในการสื่อสารแนวคิดและข้อมูลสารสนเทศต่อผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันสามารถรับแนวคิดและ

ข้อมูลสารสนเทศจากบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน การสื่อสารกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การอาจดำเนินการผ่านการพูดคุยสนทนาแบบเห็นหน้า หรือผ่านการใช้ระบบออนไลน์ เช่น อีเมล หรือเฟซบุ๊ก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แพรดาว สมองผัน (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้าง ทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด

ทักษะด้านการตัดสินใจ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกถึงความสามารถใน การมีทักษะในการตัดสินใจที่ดี มีทักษะการระบุถึงปัญหาหรือโอกาสและเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างประโยชน์ สอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 – 31) ได้นำเสนอทักษะด้านการตัดสินใจ ที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่าทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills) คือทักษะที่ผู้บริหารมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจที่ดี ทักษะการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้บริหารต่อการระบุถึงปัญหาหรือโอกาสและเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างประโยชน์จากโอกาสนั้นอย่างไรก็ตามไม่มีผู้บริหารท่านใดที่สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องทุกครั้ง แต่ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพส่วนใหญ่ มักตัดสินใจได้ถูกต้องมากกว่าตัดสินใจผิด และเมื่อใดก็ตามที่ผู้บริหารเหล่านั้นตัดสินใจผิดพวกเขาจะพบความผิดพลาดนั้นได้อย่างรวดเร็วและพยายามหาแนวทางตัดสินใจที่ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับองค์การให้น้อยที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิวัฒน์ บุญยง (2557, หน้า 106) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการวินิจฉัย ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้าน

ความคิดรวบยอด ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านเทคนิค และทักษะการตัดสินใจตามลำดับ

ทักษะด้านการบริหารเวลา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกถึงความสามารถใน การลำดับความสำคัญของงาน และมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดเรื่องของความสำคัญและความเร่งด่วนในการทำงานแต่ละเรื่องเพื่อที่จะทราบว่าเรื่องใดควรทำก่อนและเรื่องใดควรทำทีหลัง สามารถสร้างสมดุลได้ทั้งเรื่องงาน เรื่องส่วนตัว และครอบครัวได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 – 31) ได้นำเสนอ ทักษะด้านการบริหารเวลา เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่าทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills) คือทักษะที่เกี่ยวกับความสามารถของผู้บริหารต่อการลำดับความสำคัญของงานและมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากผู้บริหารมีภารกิจที่หลากหลายในแต่ละวัน ซึ่งถ้าผู้บริหารไม่สามารถจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้ผู้บริหารเกิดความเครียดและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างที่ต้องการได้ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงต้องกำหนดเรื่องของความสำคัญและความเร่งด่วนในการทำงานแต่ละเรื่องเพื่อที่จะทราบว่าเรื่องใดควรทำก่อนและเรื่องใดควรทำทีหลัง นอกจากนี้ ผู้บริหารที่มีทักษะในการบริหารเวลาที่ดีมักสามารถสร้างสมดุลได้ทั้งเรื่องงาน เรื่องส่วนตัว และครอบครัวได้เป็นอย่างดี ในทางกลับกันผู้บริหารที่ขาดทักษะด้านการบริหารเวลามักเป็นผู้บริหารที่ใช้เวลาในการทำงานนานมากกว่าปกติ และมักเรียกร้องขอเวลาเพิ่มแต่ผลลัพธ์หรือปริมาณของงานกลับไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เรไร ประกอบผล (2560, หน้า 135) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ชำราชากรครุมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการนำความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์

เครื่องมือเครื่องจักรกลไก และเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหวังให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ผู้ศึกษา ตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, หน้า 30 - 31) ได้นำเสนอทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร โดย อ้างอิงจาก Griffin (2011) ระบุว่าทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills) คือการนำความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรกลไก และเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งหวังให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ผู้ศึกษา ตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วันชัย พงสุพันธ์ (2553, หน้า 113) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ระดับปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตรงกับสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตรงกับสาระการเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ โดยการใช้การทดสอบค่า t-test พบว่า ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทัศนะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะเพศชายและเพศหญิง มีความเสมอภาคกันและความสามารถใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอำไพ อุ่นสิริ (2557, หน้า 65) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครู จังหวัดนครปฐม สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศ และวุฒิ การศึกษาต่างกัน มีทัศนะโดยภาพรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามอายุ โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุที่ แตกต่างกันมีทัศนะที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะอายุ แตกต่างกันได้ไม่ได้ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนุสรรา ช่างบรรจง (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทัศนะของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิภาพในการจัด การศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ อายุ วิชยฐานะ รายได้ต่อเดือน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาพบว่า อายุ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน ส่วนเพศ วิชยฐานะ และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ทักษะด้านความคิดรวบยอด, ทักษะด้าน การวินิจฉัย, ทักษะด้านการสื่อสาร, ทักษะด้านการตัดสินใจ, ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านการปฏิบัติงาน และมีความสอดคล้องใกล้เคียง กับผลงานวิจัยของชุตติมา ศิริไพรัตน์ (2561, หน้า 91 – 92) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบแสดงความแตกต่างรายคู่ (Scheffe) ของทักษะด้านการ ปฏิบัติงาน การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่า ระดับปริญญาเอกและระดับปริญญาตรีมีทัศนคติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากได้ผ่านการปฏิบัติงานมานาน โดยมีความใกล้ชิดกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีทัศนคติต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิริภรณ์ สุวรรณโณ (2558, หน้า 83) ได้วิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม จำแนกระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

2.5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระบบการบริหารหรือการจัดการมีสายการบังคับบัญชา สำหรับโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็กไม่มีสายการบังคับบัญชาดังกล่าว เพราะครูและบุคลากรในโรงเรียนน้อย ทำให้ครูต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะการบริหารงานอย่างเต็มที่ เพราะไม่มีผู้ปฏิบัติ งานแทน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเรไร ประกอบผล (2560, หน้า 135) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อการบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, ทักษะด้านความคิดรวบยอด, ทักษะด้าน

การสื่อสาร, ทักษะด้านการตัดสินใจ, ทักษะด้านการบริหารเวลา, ทักษะด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันมีทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อด้านทักษะด้านการปฏิบัติงาน และทักษะด้านการวินิจฉัย ซึ่งสอดคล้องและใกล้เคียงกับผลงานวิจัยของ ปรีชา ช่องคันปอน (2550, หน้า 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ระดับการรับรู้ของครูต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.7 ผลการเปรียบเทียบแสดงความแตกต่างรายคู่ (scheffe) ของทักษะด้านการปฏิบัติงาน และทักษะด้านการวินิจฉัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานและทักษะด้านการวินิจฉัยของผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงออกถึงความสามารถด้านวิเคราะห์ปัญหาในองค์กรและแก้ปัญหาให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเห็น และผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางมีการกระจายงาน ได้รับผิดชอบงานต่าง ๆ น้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน เพราะมีจำนวนครูผู้สอนจำนวนน้อยรวมทั้งมีงานการสอนและงานมอบหมายอื่น ๆ จำนวนมาก จึงทำให้ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจเองเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเกสร สมาทอง (2560, หน้า 120 - 121) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ ด้านเทคนิค ด้านมนุษย์ และด้านความคิดรวบยอด

2.8 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบค่า t-test พบว่า ประเภทโรงเรียนที่ต่างกันมีทักษะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประเสริฐ เนียมแก้ว (2556, หน้า 74) ได้ทำการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานและประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะใน ด้านต่างๆ และความต้องการของครูผู้สอน ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติงานผู้บริหารควรแก้ไขปัญหาด้านการทำงานโดยใช้เหตุผล และเด็ดขาด โดยวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา แล้วดำเนินการแก้ปัญหาพร้อม ตรวจสอบให้แน่ใจว่าวิธีการแก้ปัญหาได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผู้บริหารควรมีการกระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. ด้านความคิดรวบยอดผู้บริหารควรนำนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของหน่วยงานอย่างรอบด้าน และผู้บริหารมองเห็นปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงาน ส่วนต่าง ๆ ในสถานศึกษา
4. ด้านการวินิจฉัยผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาโดย ต้องแสวงหาและพิจารณาทางเลือกหลากหลายทางในการแก้ไขปัญหา
5. ด้านการสื่อสารผู้บริหารควรถ่ายทอดแนวคิดและวิธีการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงาน โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย และเป็นกันเอง
6. ด้านการตัดสินใจผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางและตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม
7. ด้านการบริหารเวลาผู้บริหารไม่ควรให้ปฏิบัติงานนอกเวลางาน
8. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมผู้บริหารควรส่งเสริมในเรื่องของการคิดค้นนวัตกรรม หรือการคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการสอน ของครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาวิชาชีพครู
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ร.ส.พ..
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **การปฏิรูปการศึกษาไทย : อดีต ปัจจุบัน อนาคต** (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา.
- กรรณิกา เรตมอนด์. (2559). **ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- เกสร สมาทอง. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.**
- คณะกรรมการกลุ่มผลิตและบริหารชุดวิชาหลักการทฤษฎีการบริหารและการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. (2554). **ประมวลความรู้และประสบการณ์ ชุดวิชา MED D602 หลักการทฤษฎีการบริหารและการบริหารสถานศึกษา เพื่อความเป็นเลิศ หน่วยที่ 1 – 15** กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- จรัส อติวิทยาภรณ์. (2555). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รัตนสุวรรณ.
- ชัชมา เทพวรสุข. (2553). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). **ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา** กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

- ชิวราภรณ์ หัตถา. (2559). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชุตินา ศิริไพรวรรณ. (2561). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยมหาดไทย, สงขลา.
- ณัฐรญา พวงธรรม. (2553). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา. (2552). **การบริหารคุณภาพ และเพิ่มผลผลิต (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์วังอักษร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญยวรีย์ เศวตวงศ์สกุล. (2557). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- ประเสริฐ เนียมแก้ว (2556). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- ปรีชา ช่องคันปอน. (2550). **การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.
- แพรวดาว สอนงพันธ์. (2557). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- ภัทร ธรรมคุณ. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาตามหลักพรหมวิหาร
4 โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ลพบุรี.
- รสรินญ์ เชยสาคร. (2557). บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนตามทัศนะ
 ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 6(1), 87.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**
 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- เรไร ประกอบผล. (2560). **การบริหารเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา**
สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- เรื่องยศ แวดล้อม. (19 ตุลาคม 2551). **การบริหารการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์
 2562, จาก <http://www.Gotoknow.org/posts/403387>
- วันชัย พงสุพันธ์. (2553). **การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). **แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา**
 (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สะท้อนต่อการศึกษา**
ศตวรรษที่ 21 กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธี.
- วิวัฒน์ บุญยง. (2557). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของ**
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- สมชาย เทพแสง. (2553). **ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ**
เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนของจังหวัดทางภาคเหนือตอนบน.
 วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (2560). **การประเมินตาม**
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา
2560 เชียงราย.

- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2547). **คู่มือผู้ประกอบการอาชีพทางการศึกษา : การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับใบประกอบวิชาชีพและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ**
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สิริภรณ์ สุวรรณโณ. (2558). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,**
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, กรุงเทพมหานคร.
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2555). **ครบเครื่องเรื่องนักบริหาร** กรุงเทพมหานคร: ส.เอเชียเพรส.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.**
- อนุสรณ์ นามประดิษฐ์. (2559). **7 วิธีการวัดและประเมินผลโรงเรียนผลิตภาพ**
กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อนุสรฯ ช่างบรรจง. (2557). **ทัศนะของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.**
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2558). **การสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาไทย กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).**
- อุราภรณ์ คุณาเอก. (2554). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.**
- อุษณีย์ รำไพ. **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**
- Calwell. (2000). **The changing role of the school principal : A review of developments in Australia and New Zealand, School-based management and school effectiveness.** London: Routledge.
- Drake and Roe. (1986). **The principal ship.** (3th ed.). New York: Macmillan.

- Gorton. (1983). **Management and organizational behavior**. Massachusetts:
Allyn & Bacon.
- Harris Ben M. (1985). **Supervision Behavior in Education**. (3th ed.). Englewood:
Prentice–Hill.
- Krejcie & Morgan. (1970). Determining Size for Research Activities, **Education
and Psychological Measurement**. 30(3), 607 – 610.
- Katz. (1955). **Organizational effectiveness a behavioral viex**. California: Goodyear
Publishing.

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ระดับการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. นางพรนารถ เดชโกชน์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล

ระดับการศึกษา ศรศาสตรบัณฑิต (การประถมศึกษา)

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง

ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ระดับการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
ผู้บริหารมีทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills)							
1	ผู้บริหารมีทักษะการแนะนำการ ปฏิบัติงานที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีทักษะการตอบคำถามที่ เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับ กฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้ อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิด เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีทักษะการทำงานที่เป็น ตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาด้านการ ทำงานได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ผู้บริหารมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล (Interpersonal skills)							
7	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารเพื่อจูงใจให้ บุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีทักษะการประสานงานกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีทักษะการปฏิบัติกับผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
10	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการทำงานเป็น ทีม/หมู่คณะ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้มี ความรอบรู้ในงาน สามารถทำงานแทน กันได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความ ถนัดและความสามารถ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารแสดงความยินดีและยกย่อง ชมเชยผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จใน การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อ ลดความกดดันในการ ปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ผู้บริหารมีทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills)							
15	ผู้บริหารมีทักษะการคิดวิเคราะห์ เหตุการณ์ และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผล กระทบต่อการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนด วิสัยทัศน์นโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารมีความเข้าใจในหน่วยงานของ ตนอย่างรอบด้าน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
19	ผู้บริหารสามารถหาแนวทางการป้องกัน ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานให้ สำเร็จ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายแผนการ ศึกษาแห่งชาติและ พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อ พัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารมีแนวคิดชัดเจนเกี่ยวกับการ กำหนดงบประมาณ ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารมีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่ จะมีผลกระทบต่อส่วนงานอื่นใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ผู้บริหารมีทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills)							
24	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ปัญหาของ สถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
25	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์แนวทาง สำหรับการแก้ปัญหาในสถานศึกษาได้ เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการ ของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่าง ถูกต้อง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
27	ผู้บริหารมีมาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของงานเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารมีทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills)							
31	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารแนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
32	ผู้บริหารมีทักษะการยอมรับแนวคิดจากบุคคลอื่น	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสื่อสารตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของภารกิจงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารมีความสามารถสั่งการสั่งงานให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารมีความสามารถส่งข่าวให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับทราบ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
36	ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยถ้อยคำที่เป็น กันเอง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
37	ผู้บริหารมีทักษะการพูดอย่างมีสติและ ตระหนักรู้คิดก่อนพูด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
38	ผู้บริหารมีทักษะการฟังอย่างลึกซึ้งและ ไม่ด่วนตัดสินใจ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
39	ผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเลือก แนวทางที่เหมาะสมที่สุด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
40	ผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเพื่อ แก้ไขปัญหาได้เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
41	ผู้บริหารมีทักษะการหาแนวทางตัดสินใจ ที่ดีที่สุด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
42	ผู้บริหารมีทักษะการตัดสินใจเพื่อลด ความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
43	ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการ วางแผนและตัดสินใจ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
44	ผู้บริหารสามารถนิยามปัญหาและร่วม ตัดสินใจเมื่อมีปัญหาด้านการปฏิบัติงาน เกิดขึ้น	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ผู้บริหารมีทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills)							
45	ผู้บริหารบริหารเวลาในการปฏิบัติงาน ตามแผนงานของสถานศึกษาได้อย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
46	ผู้บริหารมีทักษะการลำดับความสำคัญ ของงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
47	ผู้บริหารมีทักษะในการมอบหมายงาน ตามความเร่งด่วน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
48	ผู้บริหารมีทักษะการวางแผนงาน ล่วงหน้า	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
49	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
50	ผู้บริหารมีทักษะการสร้างความสมดุล เรื่องงานได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
51	ผู้บริหารมีทักษะการสร้างความสมดุล เรื่องส่วนตัว ได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
52	จัดระบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียน ตามแผนงาน โครงการ และผู้บริหาร กิจกรรมได้ดี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills)							
53	ผู้บริหารมีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมา ใช้เกี่ยวกับงานวิชาการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
54	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการ สอน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
55	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้น และผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
56	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษาเพียงพอต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC	คุณภาพ
		1	2	3			
57	ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับครูผู้สอนเพื่อ ประโยชน์ในการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
58	ผู้บริหารมีการนิเทศภายในเพื่อพัฒนา และปรับปรุงงานวิชาการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
59	ผู้บริหารมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคม ออนไลน์ในการติดต่อประสานงาน ระหว่างบุคคลและหน่วยงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
60	ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในการใช้ เทคโนโลยีกับบุคลากรได้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ
ครูผู้สอน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.822	60

ด้านการปฏิบัติงาน

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.851	6

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.868	8

ด้านความคิดรวบยอด

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.869	9

ด้านการวินิจฉัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.855	7

ด้านการสื่อสาร

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.841	8

ด้านการตัดสินใจ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.860	6

ด้านการบริหารเวลา

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.848	8

ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

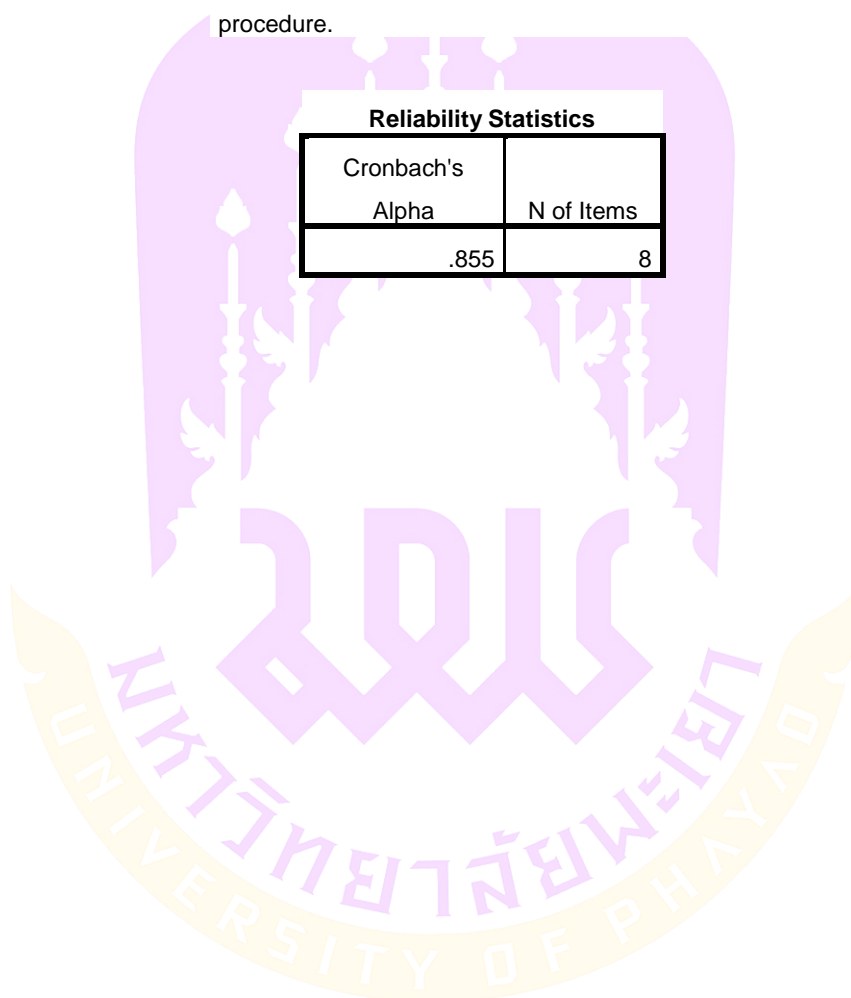
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.855	8

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่านและสังกัดของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน ข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- 24-30 ปี
 31-40 ปี
 41-50 ปี
 51-60 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ระดับปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- น้อยกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 11-15 ปี
 มากกว่า 15 ปี

5. ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (โรงเรียน ที่มีจำนวนนักเรียน 1-120 คน)
 ขนาดกลาง (โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121-600 คน)
 ขนาดใหญ่ (โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 601-1500 คน ขึ้นไป)

6. ประเภทโรงเรียน

- โรงเรียนประถมศึกษา
- โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน กำหนดความหมาย ดังนี้
 - 5 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. โครงสร้างคำถามมี 8 ทักษะ ดังนี้
 1. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills)
 2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills)
 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills)
 4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills)
 5. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills)
 6. ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills)
 7. ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills)
 8. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills)

ที่	รายการ	ทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ผู้บริหารมีทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills)						
1	ผู้บริหารมีทักษะการแนะนำการปฏิบัติงานที่เหมาะสม					
2	ผู้บริหารมีทักษะการตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำงาน					
3	ผู้บริหารมีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง					
4	ผู้บริหารนำความรู้ที่มีมาพัฒนาความคิด เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติใหม่อยู่เสมอ					
5	ผู้บริหารมีทักษะการทำงานที่เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้					
6	ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาด้านการทำงานได้เป็นอย่างดี					
ผู้บริหารมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills)						
7	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารเพื่อจูงใจให้บุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ					
8	ผู้บริหารมีทักษะการประสานงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา					
9	ผู้บริหารมีทักษะการปฏิบัติกับผู้ร่วมงาน					
10	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม/หมู่คณะ					
11	ผู้บริหารพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความรอบรู้ในงานสามารถทำงานแทนกันได้					
12	ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามความถนัดและความสามารถ					
13	ผู้บริหารแสดงความยินดีและยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
14	ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน					

ที่	รายการ	ทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ผู้บริหารมีทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills)						
15	ผู้บริหารมีทักษะการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน					
16	ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบายของสถานศึกษา					
17	ผู้บริหารสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถานศึกษา					
18	ผู้บริหารมีความเข้าใจในหน่วยงานของตนอย่างรอบด้าน					
19	ผู้บริหารสามารถหาแนวทางการป้องกันปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตได้					
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานให้สำเร็จ					
21	ผู้บริหารสามารถนำนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ และพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มากำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนางาน ในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม					
22	ผู้บริหารมีแนวคิดชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียน					
23	ผู้บริหารมีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลกระทบต่อส่วนงานอื่นในสถานศึกษา					
ผู้บริหารมีทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills)						
24	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจน					
25	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์แนวทางสำหรับการแก้ปัญหาในสถานศึกษาได้เหมาะสม					

ที่	รายการ	ทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
26	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างถูกต้อง					
27	ผู้บริหารมีมาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลงบางส่วน ของงานเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต					
28	ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา					
29	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษา ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด					
30	ผู้บริหารมีทักษะการวินิจฉัยระดับละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่พบ ในสถานศึกษา					
ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills)						
31	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารแนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
32	ผู้บริหารมีทักษะการยอมรับแนวคิดจากบุคคลอื่น					
33	ผู้บริหารสื่อสารตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของภารกิจงาน					
34	ผู้บริหารมีความสามารถสั่งการสั่งงาน ให้บุคลากร ที่รับผิดชอบงานได้ชัดเจน					
35	ผู้บริหารมีความสามารถส่งข่าวให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับทราบ					
36	ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยถ้อยคำที่เป็นกันเอง					
37	ผู้บริหารมีทักษะการพูดอย่างมีสติและตระหนักรู้คิด ก่อนพูด					
38	ผู้บริหารมีทักษะการฟังอย่างลึกซึ้งและไม่ด่วนตัดสินใจ					

ที่	รายการ	ทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ผู้บริหารมีทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills)						
39	ผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด					
40	ผู้บริหารมีทักษะในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม					
41	ผู้บริหารมีทักษะการหาแนวทางตัดสินใจที่ดีได้					
42	ผู้บริหารมีทักษะการตัดสินใจเพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร					
43	ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ					
44	ผู้บริหารสามารถนิยามปัญหาและร่วมตัดสินใจเมื่อมีปัญหาด้านการปฏิบัติงานเกิดขึ้น					
ผู้บริหารมีทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills)						
45	ผู้บริหารบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
46	ผู้บริหารมีทักษะการลำดับความสำคัญของงาน					
47	ผู้บริหารมีทักษะในการมอบหมายงานตามความเร่งด่วน					
48	ผู้บริหารมีทักษะการวางแผนงานล่วงหน้า					
49	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด					
50	ผู้บริหารมีทักษะการสร้างความสุขเรื่องงานได้เป็นอย่างดี					
51	ผู้บริหารมีทักษะการสร้างความสุขเรื่องส่วนตัวได้เป็นอย่างดี					
52	จัดระบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียนตามแผนงานโครงการ และผู้บริหารกิจกรรมได้ดี					

ที่	รายการ	ทักษะการบริหาร				
		5	4	3	2	1
ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills)						
53	ผู้บริหารมีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาใช้เกี่ยวกับงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
54	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน					
55	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
56	ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอต่อการเรียนรู้					
57	ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับครูผู้สอนเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
58	ผู้บริหารมีการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ					
59	ผู้บริหารมีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน					
60	ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีกับบุคลากรได้					

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดระบุข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของท่าน

1. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical skills)

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

4. ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

5. ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

6. ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

7. ทักษะด้านการบริหารเวลา (Time management skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

8. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and innovation skills)

ข้อเสนอแนะ.....
.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ศรินทิพย์ ณะวดี

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ศรินทิพย์ ณะวดี
วัน เดือน ปี เกิด	20 เมษายน 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	ศศ.บ. (ภาษาไทย), สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, จังหวัดมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน	232 หมู่ 1 ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	ศรินทิพย์ ณะวดี (ผู้บรรยาย). (8 มิถุนายน 2562). ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการประชุมวิชาการ บัณฑิต ครั้งที่ 5 (หน้า 458 – 470)

